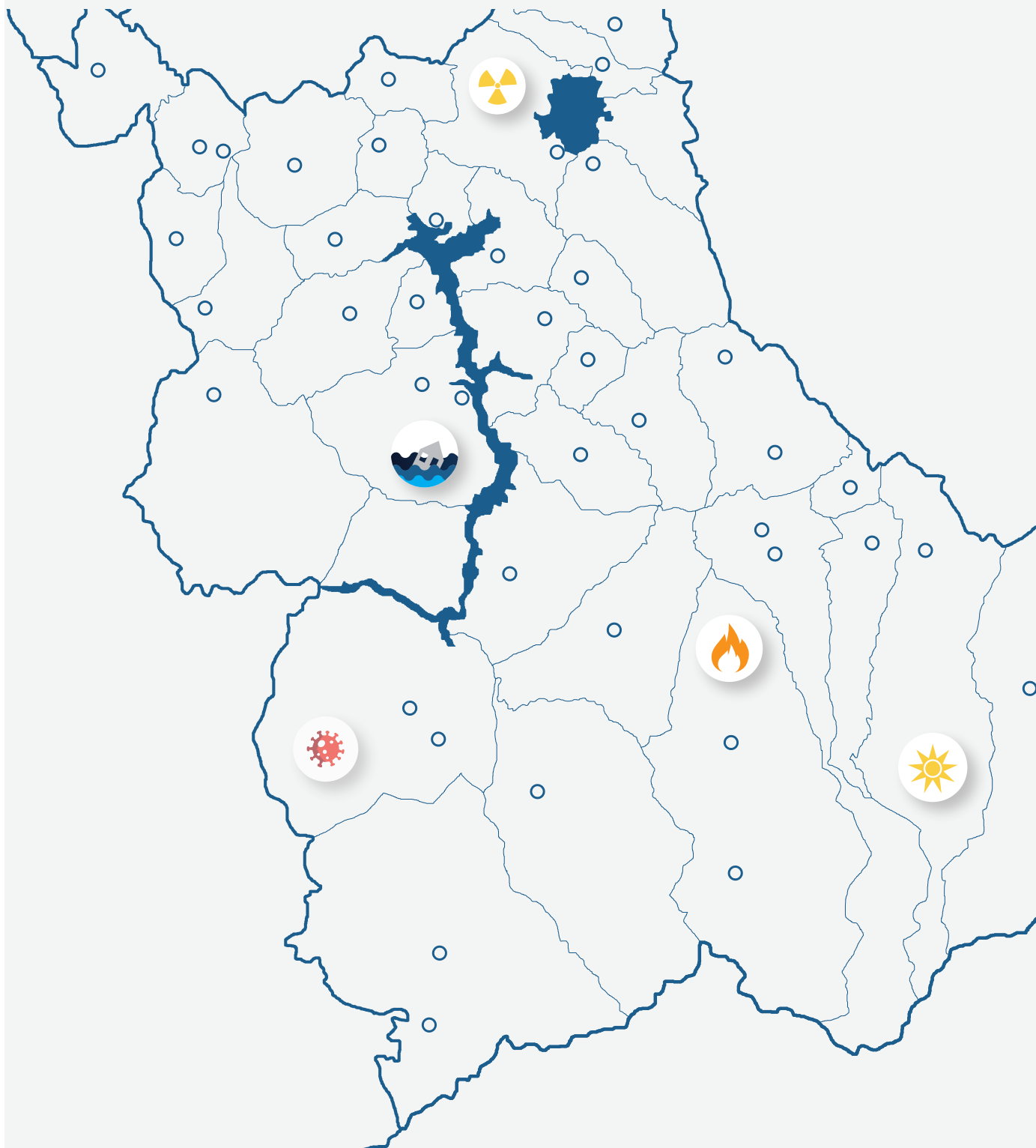

Стратешки план за намалување ризици од катастрофи на Општина Кавадарци 2021 – 2025

Оваа публикација е финансирана од страна на UK aid од Владата на Обединетото Кралство. Наведените мислења не значи дека ги одразуваат официјалните ставови и политики на Британската Влада.

Импресум

Наслов: Стратешки план за намалување ризици од катастрофи на Општина Кавадарци 2021 – 2025

Автор: Васко Поповски

Проектен тим: Миша Поповиќ (Проектен координатор),
Марко Панковски (Проектен истражувач) и
Сара Јанеска (Проектен асистент) - Институт
за демократија „Социетас Цивилис“ – Скопје

Издавач: Институт за демократија „Социетас Цивилис“
- Скопје

Лектура: Валентина Јошевска

Дизајн: Матеа Шумковска

Публикацијата може бесплатно да се преземе на:
<https://idscs.org.mk/mk/>

Благодарност до кризниот штаб и вработените во општина Кавадарци

Писмо од градоначалникот

Катастрофалните настани што се случија во минатото на подрачјето на Општина Кавдарци, на пр. поплави (2010 год.), шумски пожари (2017 и 2019 год.) или невремето проследено со град од јуни 2019 и 2020 год. предизвикаа значителни последици кај населението, локалната економија и општинската критична инфраструктура. Заедно со влошувањето на состојбата на животната средина и зголеменото влијание на климатските промени, се очекува да настапи значително зголемување на фреквенцијата, интензитетот и магнитудата на овие настани, при што сè повеќе и повеќе луѓе ќе бидат изложени на нивните ефекти. Сето ова е дополнето со новите предизвици во поглед на зголемените опасности како што се мигрантската и бегалската криза од 2015 год., како и здравствената криза, предизвикана од пандемијата на КОВИД-19. Имајќи го предвид сето ова, можеме да заклучиме дека општината се соочува, и ќе се соочува во наредниот период, со зголемен број опасности и ризици, кои ќе влијаат врз нејзиниот одржлив и отпорен развој, погодувајќи ги граѓаните, особено најранливите (на пр. жени, млади, стари, лица со попреченост и др.), креирајќи нови социјални нееднаквости, како и последици врз локалниот економски развој и останатите аспекти на општествениот живот.

Затоа, со цел за поуспешно справување со предизвиците на отпорноста, а врз основа на обврските кои општината ги има во пристапот на намалувањето на ризиците од катастрофи, го донесе Стратешкиот план за намалување ризици од катастрофи на Општина Кавадарци 2021 – 2025. Стратешкиот план има за цел да го унапреди намалувањето на ризиците од катастрофи на локално ниво, во сегментот на превенција, подготвеност, одговор и опоравок од природни катастрофи. Планот обезбедува стратешка рамка и пакет идентификувани краткорочни и среднорочни мерки и активности што ќе обезбедат понатамошно зајакнување на отпорноста на општината и на граѓаните со цел градење долгорочна отпорност кон постоечките и новите ризици и опасности. Стратешкиот план е резултат на спроведена анализа, истражување, виртуелни консултации со заинтересираните страни од локално ниво, како и вградување на нивните перцепции за постоечката состојба, приоритетните области, потребите и очекувањата.

Во името на Општина Кавадарци и нејзините жители, се заблагодарувам на поддршката за подготовката на овој стратешки документ на проектот „Подобрен капацитет за управување со кризи на општините во Северна Македонија“ (Improved capacity for crisis response in municipalities in North Macedonia) поддржан од Обединетото Кралство преку Владата на Обединетото Кралство, а имплементиран од страна на Институтот за демократија Социетас Цивилис од Скопје.

Градоначалник на Општина Кавадарци

Митко Јанчев

(потпис)

Кавадарци, -- април 2021 год.

Кратенки

ГИС	Географски информативен систем
ГРЦУК	Главен регионален центар за управување со кризи
ДЗС	Дирекција за заштита и спасување
ЕЛС	Единица на локална самоуправа
ИДСЦС	Институт за демократија Социетас Цивилис Скопје
ЈЗУ	Јавна здравствена установа
ЈП	Јавно претпријатие
ЈКП	Јавно комунално претпријатие
КВ	Кило волт
км²	Квадратни километри
ЛЕР	Локален економски развој
МВР РС Радовиш	Министерство за внатрешни работи -Полициска станица Радовиш
МКФФИС	Македонски информативен систем за шумски пожари
мнв	метри надморска височина
м/с	метри во секунда
МТС	Материјално-технички средства
мЗ	кубни метри
НИКС (NICS)	Национален команден систем за инциденти од следната генерација
НРК	Намалување ризици и катастрофи
НУС	Неексплодирани убојити средства
НШ – ШС	ЈП Национални шуми – Шумско стопанство Плачковица
ОПЦЕН	Оперативен центар
ПО ДЗС	Подрачно одделение на Дирекцијата за заштита и спасување
ПУК	План за управување со кризи
ПШС	Подружница на шумско стопанство
РСМ	Република Северна Македонија
РЦУК	Регионален центар за управување со кризи
РШУК	Регионален штаб за управување со кризи
СОП	Стандардна оперативна процедура
СУК	Систем за управување со кризи
ТД	Трговско друштво
ТППЕ	Територијална противпожарна единица
УНДРР	UNDRR – United Nations Office for Disaster Risk Reduction
УРК	Управување со ризици од катастрофи
ХА	Хектари
ЦЈЗ	Центар за јавно здравје - Радовиш
ЦУК	Центар за управување со кризи
ШС	Шумско стопанство
ШСЕ	Шумско стопанска единица

Содржина

ПИСМО ОД ГРАДОНАЧАЛНИКОТ	4
КРАТЕНКИ	6
1. ВОВЕД	9
1.1 Краток осврт	9
1.2 Пристап и методолошка рамка на стратешкиот план	10
1.3 Предмет и задача на стратешкиот план	11
1.4 Начела на стратешкиот план	11
1.5 Вертикално и хоризонтално поврзување на Стратешкиот план за намалување ризици од катастрофи на Општина Кавадарци со други документи	12
2. ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА ЗА НАМАЛУВАЊЕ РИЗИЦИ ОД КАТАСТРОФИ НА ЛОКАЛНО НИВО	14
2.1 Организација на локалната самоуправа на подрачјето на Општина Кавадарци	14
2.2 Организација за намалувањето ризици од катастрофи на подрачјето на Општина Кавадарци	15
2.2.1 Вовед	15
2.2.2 Управување со кризи - надлежности на Општина Кавадарци	16
2.2.3 Заштита и спасување - надлежности на Општина Кавадарци	17
2.2.4 Противпожарна заштита на подрачјето на Општина Кавадарци	20
2.2.5 Здравствена заштита на подрачјето на Општина Кавадарци	20
2.2.6 Субјекти кои учествуваат во намалувањето на ризиците од катастрофи на подрачјето на Општина Кавадарци	21
3. ПРОФИЛ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ	22
3.1 Подрачје на општината и географија	22
3.1.1 Општи податоци	22
3.1.2 Хидрологија, пошуменост и земјиште	22
3.1.3 Климатски услови	23
3.1.4 Демографски карактеристики и домување	24
3.1.5 Социо-економски развој	25
3.1.6 Инфраструктура	25
3.1.7 Животна средина	25
3.1.8 Образование, здравје и култура	26
4. ПРОФИЛ НА РИЗИЦИ ОД КАТАСТРОФИ НА ПОДРАЧЈЕТО НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ	27
4.1 Општо за профилот на опасности	27
4.2 Профил на ризици и жешки точки на подрачјето на Општина Кавадарци	29
4.3 Пожари	30
4.4 Поплави	31
4.5 Екстремни временски појави	32
4.6 Загадување	32
4.7 Епидемии на карантински и други заразни заболувања кај луѓето и животните	33
4.8 Други опасности	34
4.9 Проекции за идни можни климатски промени	34
4.10 Матрица на хронични стресови и акутни шокови за подрачјето на Општина Кавадарци	35
5. СВОТ-АНАЛИЗА	36
6. АНАЛИЗА НА ЗАСЕГНАТИ СТРАНИ	38
7. ВИЗИЈА, МИСИЈА И ЦЕЛ НА СТРАТЕШКИОТ ПЛАН ЗА НАМАЛУВАЊЕ РИЗИЦИ ОД КАТАСТРОФИ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ	39

8. СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ	41
8.1. Краток осврт	43
8.2 МАТРИЦА НА АКЦИСКИОТ ПЛАН НА СТРАТЕШКИОТ ПЛАН ЗА НАМАЛУВАЊЕ РИЗИЦИ ОД КАТАСТРОФИ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ ЗА ПЕРИОДОТ 2021 – 2025	44
9. РЕАЛИЗИРАЊЕ, СЛЕДЕЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈА НА РЕАЛИЗАЦИЈАТА НА СТРАТЕШКИОТ ПЛАН	58
9.1 Реализирање на стратешкиот план	58
9.2 Следење и евалуација на стратешкиот план	59
9.3 Стратешки план за намалување ризици од катастрофи на Општина Кавадарци – Рамка за следење	60
ПРИЛОГ 1 – Надлежности на Општина Кавадарци	73
БИБЛИОГРАФИЈА	76

1. Вовед

—

1.1 Краток осврт

Територијата на единицата на локална самоуправа Кавадарци се наоѓа во централниот дел од државата и како дел од Вардарскиот регион се карактеризира со профил на ризици и опасности кој е својствен како за регионот, така и за Република Северна Македонија. Согласно изработената Проценка на загрозеност на подрачјето на Општина Кавадарци од сите ризици и опасности од 2020 година¹, во профилот на опасностите доминираат екстремните временски услови, поплавите, пожарите (шумските пожари), а во помал обем се присутни

Под **отпорност** во смислата на овој документ се подразбира способноста на системот, заедницата или општеството кои се изложени на опасности навремено и ефикасно да одолеат, апсорбираат, прилагодуваат, трансформираат и обноват од ефектите на опасност, вклучително и зачувување и обновување на основните структури и функции преку управувањето со ризик.

Извор: Терминологија на УНДРР

<<https://tinyurl.com/fv3c9zw7>>

и другите опасности, како што се загадувањето на водата, воздухот и почвата, опасностите поврзани со зголемениот број мигранти и бегалци и др. Во овој контекст се и катастрофалните настани случени во минатото, како што се поплави (2010 год.), шумски пожари (2017 и 2019 год.), или невремето проследено со град од јуни 2019 и 2020 година. Заедно со влошувањето на состојбата на животната средина и зголеменото влијание на климатските промени, очекувано е да настапи значително зголемување на фреквенцијата, интензитетот и магнитудата на овие настани, при што сè повеќе и повеќе луѓе се изложени на нивните ефекти. Сето ова е дополнето со новите предизвици во поглед на зголемените опасности како што се мигрантската криза или пандемијата на КОВИД-19. Земајќи го предвид сето ова, може да се констатира дека Општина Кавадарци се соочува со зголемен број опасности и ризици кои ја слабеат нејзината отпорност и на подолг рок ги исцрпуваат ресурсите и капацитетите, негативно влијаејќи на локалниот одржлив развој и сериозно погодувајќи ги граѓаните, особено најранливите (на пр. жени, млади, стари, лица со попреченост и др.). Со ова се зголемуваат предизвиците за нивно намалување и ублажување, што е неопходно да се адресираат, нагласувајќи ја потребата за ефективно и ефикасно намалување на ризиците од катастрофи на локално ниво. Во тој контекст се наметнува потребата од вметнување на стратешкото планирање на намалувањето на ризиците од катастрофи како една од основите на понатамошниот одржлив и отпорен развој на Општина Кавадарци. Како последица на тоа, во рамките на проектот „Подобрен капацитет за управување со кризи на општините во Северна Македонија“ (Improved capacity for crisis response in municipalities in North Macedonia) поддржан од Обединетото Кралство преку Владата на Обединетото Кралство, а имплементиран од страна на Институтот за демократија Социетас Цивилис од Скопје, во инклузивен и консултативен процес се подготви првиот **Стратешки план за намалување ризици од катастрофи² на Општина Кавадарци.**

¹ Ажурирана Проценка на загрозеноста на подрачјето на Општина Кавадарци од сите ризици и опасности од 29.1.2020 година, Совет на Општината, бр.08-378/35

² Намалувањето ризици од катастрофи во контекст на овој документ е дефинирано во дел 2, точка 2.2.1 на страна 9 од овој документ.

1.2 Пристап и методолошка рамка на стратешкиот план

Процесот на подготовка, изработка и усвојување на стратешкиот план ја следи постојната рамка за стратешко планирање на локално ниво во Републиката. Преку инклузивен и консултативен процес кој поради пандемијата на КОВИД-19 беше организиран виртуелно во периодот февруари – април 2021 год., при што се дискутираа и определија профилот на опасности, визијата, мисијата и целите на планот, како и приоритетите, мерките и активностите во рамките на следниот четиригодишен период значително зајакнувајќи ја отпорноста на општината. И покрај предизвиците на здравствената криза предизвикана од пандемијата со КОВИД-19, како и строгите протоколи и процедури за организирање вакви и слични настани, се успеа во постигнување задоволително ниво на инклузивност и партиципативност во подготовката на овој план и се воспостави пример кој, како добра практика, може да ѝ послужи на општината за подготовка и ажурирање слични и исти документи во следниот период.

Методолошкиот пристап за подготовка на стратешкиот план е идеално избалансиран помеѓу рамката на истражувањето и целите што треба да се постигнат со вклучување методи и алатки за поддршка. Како резултат на тоа, врз основа на карактеристиката на задачата, се применија следниве методи на истражување:

- *Анализа на содржината* - се примени во текот на првата фаза од задачата, каде што беше разгледана и анализирана содржината на сите доставени стратешки планови, документи, извештаи и публикации од значење за стратешкото планирање на локално ниво.
- *Компаративната анализа* се користеше за споредба на избрани решенија (концептуални, нормативни и практични) за анализа помеѓу глобалното/националното/локалното ниво за стратешки документи од овој вид.
- *Комбиниран квантитативен/квалитативен дизајн на истражувањето* – за време на задачата се применија онлајн прашалник за заинтересираните страни од општината, полуструктурирани интервјуа со нивните претставници, како и консултативна виртуелна фокус група.
- *Квалитативен дизајн на истражувањето* - за време на кодификацијата на добрите практики и примена на методот на триангулација за валидација на податоците од канцелариското истражување, истражувањето и консултациите.

Од аспект на следење на рамката на стратешко планирање, подготовката на Стратешкиот план за намалување ризици од катастрофи на Општина Кавадарци ги содржеше следните чекори:

- Анализа на поставеноста на единицата на локална самоуправа Кавадарци;
- Анализа на рамката за управувањето со намалувањето на ризикот од катастрофи на локално ниво;
- CBOT-анализа;

³ CBOT-Анализа означува анализа на силните страни, слабостите, можностите и заканите т.е. SWOT S-Strengths W-Weaknesses O-Opportunities T-Threats.

- Дефинирање на визијата, мисијата и целите на стратешкиот план;
- Анализа на засегнатите страни на локално ниво;
- Дефинирање на приоритетните области од стратешкиот план;
- Подготовка и усогласување на акцискиот план со мерки и активности;
- Следење и евалуација на реализацијата на стратешкиот план.

1.3 Предмет и задача на стратешкиот план

Стратешкиот план за намалување ризици од катастрофи на Општина Кавадарци има за цел да го унапреди намалувањето ризици од катастрофи на локално ниво, во сегментот на превенција, подготвеност, одговор и опоравок од природни катастрофи. Планот обезбедува стратешка рамка за развојот на пристапот на намалувањето ризици од катастрофи на локално ниво, како и за преземање низа мерки и активности кои се реални, практични и применливи и кои ќе обезбедат понатамошно зајакнување на отпорноста на општината и граѓаните со цел градење долгорочна отпорност кон постоечките и новите ризици и опасности на подрачјето на општината. Овој стратешки план е резултат на спроведената анализа и проценка на расположливите податоци и информации, профилираните опасности и ризици, организирањето на функционирањето на субјектите на локално и на регионално ниво, истражувањето на консултантот, спроведувањето на виртуелните консултации со заинтересираните страни од општината, како и вградување на нивните перцепции за постоечката состојба, приоритетните области, потребите и очекувањата.

1.4 Начела на стратешкиот план

Стратешкиот план за намалување ризици од катастрофи се заснова на следниве начела:

- а) Начело на приоритет:** Намалувањето ризици од катастрофи е приоритет на национално и локално ниво.
- б) Начело на интегрирано дејствување:** Мерките и активностите кои се спроведуваат во намалувањето ризици од катастрофи се засновани во нормативните, институционалните и програмските рамки на субјектите на системот за управување со намалување ризици од катастрофи.
- в) Начело на меѓусекторска соработка:** Имплементацијата на стратешкиот план се заснова на оперативни постапки, комуникација, координација и соработка на субјектите на системот за управување со намалување ризици од катастрофи и се врши во духот на меѓусекторската соработка и партнерство.

г) Начело на рамноправност, инклузивност и заштита на човечките права: Во рамките на реализацијата на Стратешкиот план за намалување ризици од катастрофи за подрачјето на Општина Кавадарци, ќе се води грижа за почитување на начелото на рамноправност на половите, при што ниту една мерка или активност не треба да доведе до негово загрозување. Исто така, мерките и активностите треба да се засноваат на почитувањето на основните човекови права и треба да бидат достапни до сите категории граѓани, вклучувајќи ги и ранливите групи (жените, лицата со попреченост, младите, старите, етничките заедници и сл.).

д) Начело на информирање на јавноста: Единицата на локална самоуправа Кавадарци во согласност со утврдената процедура навремено и целосно ќе ја информира јавноста за аспектите на намалувањето ризици од катастрофи, релевантните информации и податоци за опасностите и ризиците, како и мерките и активностите за заштита од нивните последици, одговор и опоравок вклучувајќи ги и граѓаните.

1.5 Вертикално и хоризонтално поврзување на Стратешкиот план за намалување ризици од катастрофи на Општина Кавадарци со други документи

Како стратешки акционен документ за подобрување на отпорноста и намалувањето на ризиците од катастрофи на подрачјето на Општина Кавадарци, овој стратешки план е заснован врз постоечката законодавна рамка на управувањето со намалувањето ризици од катастрофи и ги следи глобалните, националните, регионалните и локалните стратешки документи, програми и планови.

• **Стратешкиот план за намалување ризици од катастрофи за Општина Кавадарци и глобалната рамка за намалување ризици од катастрофи**

Стратешкиот план за намалување ризици од катастрофи на Општина Кавадарци е поврзан со современата рамка за управување со намалувањето ризици од катастрофи, одржлив развој и климатски промени. На тој начин придонесува за исполнување на обврските на државата кои произлегуваат од овие документи. Така, на пример, во контекст на **Рамката за намалување ризици од катастрофи од Сендаи 2015 - 2030**³ изработката на ваков плански документ е во контекст на исполнувањето на целите и препораките кои произлегуваат од неа, а особено на **Цел Е: Значително зголемување на бројот на држави со национални и локални стратегии за намалување ризици и катастрофи до 2020 год.**⁴, како и четирите приоритети од оваа рамка. Во поглед на **Целите на одржливиот развој**⁵, се поддржува исполнувањето на определени цели, како и практичната имплементација на член 8 од **Парискиот договор за климата**⁶.

³ <https://www.preventionweb.net/files/43291_sendaiframefordrren.pdf>

⁴ Во Рамката од Сендаи рокот за оваа цел е наведен до 2020 год., истиот се продолжува до 2030 година.

⁵ <https://www.unisdr.org/files/46052_disasterriskreductioninthe2030agend.pdf>

⁶ <https://unfccc.int/sites/default/files/english_paris_agreement.pdf>

• **Вертикално поврзување со националните и регионалните документи**

Стратешкиот план за намалување ризици од катастрофи на Општина Кавадарци ги следи националните и регионалните стратегии и документи со цел обезбедување синергија при нивното реализирање. За жал не е донесена Национална стратегија за намалување ризици од катастрофи како основен документ со кој ќе се воспостави стратешката рамка на управувањето со намалувањето на ризиците од катастрофи во државата. Исто така, Националната стратегија за заштита и спасување беше донесена за периодот 2014 – 2020 год., а во тек е подготовка на нова стратегија и не можат да се усогласат мерките и активностите. Сепак, со оглед на оваа постоечка состојба, препорачливо е при евалуацијата на среден рок да се изврши ажурирање на овој план со донесената стратегија за заштита и спасување и доколку се донесе национална стратегија за НРК. Од друга страна, стратешкиот план е индиректно во корелација со други стратешки, програмски и плански документи, од поширокиот сегмент на управувањето со намалувањето ризици од катастрофи, како што се Програмата за одржлив локален развој и децентрализација 2021 – 2026 со Акционен план за периодот 2021 – 2023 год., Националната стратегија за заштита на природата 2017 – 2027, Планот за подготвеност и одговор на здравствениот систем при справување со итни, кризни состојби и катастрофи (2017), Акциониот план за превенирање на штетните влијанија и последиците од студеното време и студените бранови врз здравјето на населението во Република Македонија (2011), Акциониот план за превенирање на последиците од топлотните бранови врз здравјето на населението во Република Македонија (2011). На регионално ниво постојат допирни точки со Програмата за развој на вардарскиот плански регион 2021 – 2025 год.

• **Хоризонтално поврзување со локалните стратешки, програмски и плански документи**

Општина Кавадарци има донесено локални стратешки, програмски и плански документи од областите под нејзина надлежност, но, сепак, овој стратешки план за намалување ризици од катастрофи е во корелација со постоечките, обезбедувајќи синергија при нивното реализирање. Така, на пример, според доставените документи, овој план е во согласност со следниве: Стратегија за локален економски развој на Општина Кавадарци; Проценка на загрозеноста на подрачјето на Општина Кавадарци од сите видови ризици и опасности од јануари 2020 година; Проценка на загрозеноста на Општина Кавадарци од природни непогоди и други несреќи од 2020 година; План за заштита и спасување од природни непогоди и други несреќи од 2020 година, План за реализација на целите и задачите што произлегуваат од развојот на Вардарскиот регион; Програма за развој на Општина Кавадарци (годишна);⁷ др. планови, програми и стратегии за развој на сите локални дејности.

⁷ <<https://kavadarci.gov.mk/za-kavadartsi/programi-na-opshtina-kavadartsi/>>

2. ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА ЗА НАМАЛУВАЊЕ РИЗИЦИ ОД КАТАСТРОФИ НА ЛОКАЛНО НИВО

2.1 Организација на локалната самоуправа на подрачјето на Општина Кавадарци

Седиштето на ЕЛС Кавадарци е во истоименото населено место, градот Кавадарци. За извршување на општинските надлежности формирана е општинска администрација со свои надлежни органи. Со одлуката за внатрешна организација на Општина Кавадарци се дефинираат организацијата, делокругот и начинот на извршување на задачите и обврските на администрацијата, облиците и раководењето со неа. Во табелата подолу е даден основен преглед на општинската администрација, при што деталните надлежности, обврски и одговорности според Законот за локална самоуправа, чл. 22 – Листа на надлежности (05/02) се дадени во Прилог 1.

Општина	Градоначалник	Општински совет (советници)	Одделенија
Кавадарци	Митко Јанчев	19	• Сектор за комунални работи, урбанизам, сообраќај и заштита на животната средина; • Сектор за правни, општествени и општи работи; • Сектор за финансиски прашања; • Сектор за локален економски развој; • Одделение за инспекциски надзор; • Одделение за човечки ресурси; • Територијална противпожарна единица.

Табела Преглед на администрацијата на ЕЛС Кавадарци⁸

На територијата на општината функционираат јавни претпријатија (ЈП Комуналец, ЈП Паркинг и ЈП Спортски објект Мито Хаџивасилев Јасмин), јавни установи и служби (6 основни и 3 средни училишта, библиотека, дом на култура, дневен центар за лица со посебни потреби, локален музеј, МХЕЦ Лукар), како и подрачни единици на државната власт. Активно функционираат 8 урбани заедници во градот и 33 постојани месни заедници во населените места, преку кои се остварува месната самоуправа како облик на изразување заеднички интерес на граѓаните и заради давање придонес за решавање на нивните секојдневни потреби во непосредната околина на подрачје за кое тие се основани и вклучување во системот на одлучување во локалната самоуправа.

⁸ Податоците се преземени од веб-страницата на Општина Кавадарци: <kavadarci.gov.mk/administratsija-2/>

Во Општина Кавадарци активно делуваат здруженија на граѓани од кои: 5 организации од национален карактер и 43 организации од локален карактер, вклучувајќи ја и Општинската организација на Црвен крст.

2.2 Организација за намалувањето ризици од катастрофи на подрачјето на Општина Кавадарци

2.2.1 Вовед

Според канцеларијата на Организацијата на Обединетите нации – УНДРР (The United Nations Office for Disaster Risk Reduction - UNDRR), *управувањето со намалувањето на ризиците од катастрофи претставува примена на политиките и стратегиите за заштита од новите ризици од катастрофи, намалување на постојниот ризик од катастрофи и управување со преостанатиот ризик, придонесувајќи за отпорност и намалување на загубите од катастрофи*⁹. Од друга страна, стратешките документи т.е. планови ги дефинираат целите и приоритетите кои преку реализирање соодветни мерки и активности во определен временски период треба да придонесат за намалување на ризикот и зајакнување на отпорноста на општествата и заедниците.

Во Република Северна Македонија управувањето со намалувањето на ризикот од катастрофи се реализира на сеопфатен начин преку системите за управување со кризи и заштита и спасување, како и преку останатите области и надлежности на локално ниво, а тоа се првенствено противпожарната и здравствената заштита, како и преку вклучување во останатите надлежности на ЕЛС Кавадарци на пр. урбанизам, заштита на животната средина, образование и др. Во контекст на овој стратешки план, подолу е дадена поставеноста на управувањето со кризи, заштитата и спасувањето, противпожарната и здравствената заштита на локално ниво. Вклучувањето во останатите надлежности и области практично се реализира преку идентификување и реализација на соодветни мерки и активности.

Намалувањето на ризикот од катастрофи има за цел да ги превенира новите и да ги намали постојните ризици од катастрофи и да го управува преостанатиот ризик, со што се придонесува за зајакнување на отпорноста и последователното постигнување на одржливиот развој.

Извор: УНДРР

<https://tinyurl.com/ubdb2xhc>

⁹ <<https://www.undrr.org/terminology/disaster-risk-management>>

2.2.2 Управување со кризи - надлежности на Општина Кавадарци за управување со кризи

Согласно ЗУК, член 5, Општина Кавадарци во рамките на своите надлежности утврдени со закон, има обврска за свои потреби, заради ефикасна превенција и рано предупредување од потенцијална кризна состојба да врши проценка на ризиците и опасностите на локално ниво, да ги утврдува потребите и да ги планира ресурсите и да ги спроведува одлуките на Владата во врска со управувањето со криза на подрачјето на општината. Проценката на загрозеност за Општина Кавадарци ја изработува РЦУК Кавадарци. Во справувањето со криза градоначалникот на општината, обезбедува координација на учесниците во системот за управување со кризи на локално ниво.

Во справувањето со кризи, општината:

- ги следи состојбите, дејствијата и појавите кои можат да доведат до настанување криза во општината;
- донесува проценка на загрозеноста од ризици и опасности за настанување кризна состојба на подрачјето на општината;
- донесува програма за ревитализација на општината по елиминирањето на кризата;
- одлучува за висината на средствата

Јавните претпријатија, јавните установи и служби на подрачјето на општината имаат обврска да се подготвуваат за извршување на нивните функции и задачи за превенција и справување со ризици и опасности кои можат да предизвикаат криза или кризна состојба во државата или на одреден нејзин дел. Посебните надлежности се предвидени со Законот за управување со кризи и офаќаат заштита и спасување на вработените, учество во обуки, вежбовни и други активности за превенција и справување во кризна состојба, ставање на располагање на сопствените ресурси, преземање активности во случај на настанување на ненадејна несреќа или кризна појава, планирање и преземање потребни превентивни мерки и градење капацитети за справување со кризи и непогоди од поголем интензитет, финансирање на активностите од сопствени извори и остварување други обврски.

• На оперативно-стручно ниво се формира **Регионалниот штаб за управување со кризи Кавадарци** и раководи со активностите за превенција и справување со кризни ситуации на подрачјето на Општина Кавадарци и Општина Росоман. Раководи раководителот на РЦУК Кавадарци, а составен е од висок претставник на единиците на локална самоуправа (градоначалниците или назначени претставници), претставници на подрачните единици на министерствата, претставник на ПО ДЗС во Кавадарци, на ОО ЦК, како и по потреба останати членови (претставници на јавните комунални претпријатија и др.). Редовните седници на штабот се свикуваат најмалку два пати годишно, а по потреба и почесто. Вонредните седници на штабот се свикуваат заради итна превенција или справување со кризна ситуација. РШУК Кавадарци донесува заклучоци во форма на заклучок-одлуки, препораки, насоки и други мерки и активности.

• Функции и задачи на ЕЛС Кавадарци во услови на прогласена кризна состојба

Според ЗУК, член 30 (29/05) кризна состојба се прогласува заради справување со состојба која претставува ризик по добрата, здравјето и животите на луѓето и животните или опасност по безбедноста на Републиката или на нејзин дел. На регионално/локално ниво функционира РШУК Кавадарци и раководи и се имплементираат активности за справување со кризната состојба. Обврските на ЕЛС Кавадарци, со просторни сили за заштита и спасување, јавните претпријатија и ТППЕ во услови на прогласена кризна состојба се следниве¹⁰: проценување на настанатата кризна состојба, активирање на просторниот штаб за заштита и спасување, активирање на оперативните планови и интерни процедури, активирање на просторните единици за заштита и спасување и ставање во функција на сите ресурси во рамките на општината (ЈП, ОО ЦК и невладини организации), подготвување на комуналните потреби на предвидените собирни места за евакуирани граѓани, ангажирање на граѓаните во урбаните заедници, односно месните заедници и нивна координација на активностите во справување со кризата; организирање работа на комисија за утврдување на штетите, настанати од кризната состојба; мобилизирање на просторните единици за заштита и спасување и ставање во функција на сите ресурси во рамките на општината и поддршка на државните институции со силите и капацитетите на ЈП и ТППЕ. Општина Кавадарци има и конкретни задолженија во рамките на справувањето (реакција и поддршка) со индивидуалните ризици/опасности и тие се дел од *Стандардните оперативни процедури за комуникација, координација и соработка помеѓу субјектите од системот за управување со кризи во прогласена кризна состојба.*¹¹

РЦУК Кавадарци има надлежност над подрачјето на Општина Кавадарци и Општина Росоман, каде што локалното покривање на општината се врши со поединечно определено лице. РЦУК Кавадарци е подреден на ГЦУК Велес кој истовремено е и Главен регионален центар за управување со кризи (ГРЦУК) кој е надлежен за вардарскиот регион и работи непрекинато 24 часа, 7 дена во неделата. Дежурната служба може да се добие на карактеристичниот и бесплатен телефонски број 195, кој во блиска иднина ќе биде заменет со Европскиот број за итни повици Е-112.

rcukkavadarci@cuk.gov.mk

2.2.3 Заштита и спасување - надлежности на Општина Кавадарци

Системот за заштита и спасување е воспоставен во 2004 год. со цел за заштита на населението, животната средина, материјалните добра, природните ресурси, биодиверзитетот и културното наследство од природни непогоди и други несреќи во мир, вонредна и воена состојба. Општина Кавадарци, како и другите општини во државата има определени надлежности, според Законот за заштита и спасување, и тоа како општи надлежности и надлежности на Советот на општината и Градоначалникот и тие се прикажани во табелата подолу. Од нив, најзначајни се донесување проценка на загрозеност и планска документација за заштита и спасување, формирање просторни сили за подрачјето на општината, како и формирање Општински штаб за заштита и спасување. Исто така и јавните претпријатија, установи и трговски претпријатија имаат свои обврски за заштита

¹⁰ Центар за управување со кризи. Стандардни оперативни процедури за комуникација, координација и соработка помеѓу субјектите на системот за справување со кризи во прогласена кризна состојба. 2016. стр.16-17.

¹¹ <<https://cuk.gov.mk/files/Standardni%20operativni%20proceduri%20B5%20mkd.pdf>>

¹² Надлежностите на ЕЛС се општи обврски кои произлегуваат од Законот за заштита и спасување (пречистен текст), додека надлежностите на Советот на општината и градоначалникот се дефинирани со членовите 34, 35 и 36 од Законот за заштита и спасување (пречистен текст).

и спасување според предметниот закон. Од друга страна, граѓаните на Општина Кавадарци ги имаат следниве права и должности: да учествуваат во заштитата и спасувањето; да извршуваат материјална обврска и да се оспособуваат и да се подготвуваат за самозаштита, како и чувство во заштитата и спасувањето. Надлежност над подрачјето на Општина Кавадарци има Подрачното одделение на ДЗС со седиште во Кавадарци.

#	Надлежност на ЕЛС	Надлежност на Совет на ЕЛС/Град Скопје	Надлежност на Градоначалник
1	Формираат Просторни сили за заштита и спасување	Одлучува за воспоставување потребна организација за заштита и спасување и за спроведување на мерките за ЗИС.	Го предлага Планот за заштита и спасување.
2	Изработка на Проценка на загрозеност од природни непогоди и други несреќи и План за заштита и спасување од природни непогоди и други несреќи	Донесува Годишна програма за заштита и спасување	Ја следи состојбата во врска со реализацијата на донесените одлуки од Советот на ЕЛС за спречување на настанувањето и за отстранувањето на последиците од природните непогоди и други несреќи.
3	Вградување на предвидените и планираните мерки за заштита и спасување во редовното планирање и работа	Донесува Процена на загрозеност од природни непогоди и други несреќи на општината/Град Скопје	Одговорен е за подготвеноста на силите за заштита и спасување кои ги формирала единицата на локалната самоуправа.
4	Уредување на просторот и изградба на објекти, во функција на заштита и спасување	Донесува План за заштита и спасување од природни непогоди и други несреќи	Одлучува за ангажирање на силите за заштита и спасување кои ги формирала единицата на локалната самоуправа
5	Воспоставување организација и систем потребни за заштита и спасување	Донесува одлука за формирање просторни сили за заштита и спасување.	Раководи и ги координира активностите за заштита и спасување што ги спроведува единицата на локалната самоуправа до активирање на подрачните штабови
6	Обезбедување материјална база, персонал и други ресурси потребни за извршување на планираната организација	Заради отстранување на последиците од настанатите природни непогоди и други несреќи, ги утврдува обврските на јавните претпријатија, установи и служби од локален карактер кои тие ги основале во: - гасење пожари и спасување луѓе и имот при сообраќајни, техничко-технолошки и други несреќи; - расчистување локални патишта, улици и другите инфраструктурни објекти во случај на непроодност поради врнежи од снег, наноси од снег, голомразица, наноси од земја предизвикани од силни врнежи, одрони, лизгање на земјиштето и друго; - укажување прва медицинска помош во случај на појава на зголемен број на заболени и повредени и спречување на ширењето на заразни болести; - заштита на животните и растенијата во случај на појава на болести, штетници и други природни непогоди.	Го следи остварувањето на акциите за расчистување на локални патишта, улици и другите инфраструктурни објекти во случај на настанување на природни непогоди или и други несреќи на подрачјето на единицата на локалната самоуправа

7	Преземање активности и мерки за заштита и спасување кои задолжително се преземаат во случај на непосредна опасност (прибирање податоци за можна опасност; известување на субјектите преку системот за врски; зголемена готовност и активирање на надлежните субјекти и силите за заштита и спасување; обезбедување јавен ред и мир во загрозеното подрачје; преземање други мерки за заштита и спасување)	Ја следи подготвеноста на единицата на локалната самоуправа за заштита и спасување	Бара помош во ангажирање на просторните сили за заштита и спасување, формирани кај правните лица од подрачјето на единицата на локалната самоуправа
8	Преземање активности и мерки кои задолжително се спроведуваат за отстранување на последиците (процена на штети и последици; санација на подрачјето зафатено со несреќата; обезбедување и давање неопходна помош на населението; спроведување здравствени и епидемиолошко хигиенски мерки; спроведување мерки за заштита на растенијата и производите од нив; организирање на снабдувањето и на комуналните услуги заради брзо нормализирање на животот).	Одлучува за висината на средствата потребни за заштита и спасување од буџетот на единицата на локалната самоуправа	Во услови кога со силите за заштита и спасување од точката 4 на овој член ако не можат да се отстранат последиците од природните непогоди, епидемии, епизоотии, епифитотии и други несреќи, бара ангажирање на републичките сили за заштита и спасување
9	Изградба на јавни засолништа за задоволување на потребните капацитети за засолнување на луѓето, материјалните добра и културното наследство од своето подрачје.	Одлучува за висината на средствата од буџетот на единицата на локалната самоуправа за надомест на штета од природни непогоди и други несреќи	Назначува одговорно лице за заштита и спасување или формира одделение
10	Градот Скопје како посебна единица на локалната самоуправа ги координира активностите во областа на заштитата и спасувањето на своето подрачје и во заштитата и спасувањето на општините од Градот Скопје кои се должни да соработуваат и постапуваат по насоките од Градот Скопје. За остварување на оваа надлежност Градот Скопје формира Градски штаб за заштита и спасување	Одлучува за распределба на хуманитарна помош наменета за настраданото население во единиците на локалната самоуправа.	
11	Обезбедува финансиски средства за единиците на локалната самоуправа за потребите на заштитата и спасувањето од сопствените средства во согласност со закон		

2.2.4 Противпожарна заштита на подрачјето на Општина Кавадарци

Пожарникарството е дел од системот за заштита и спасување и е надлежност на Општина Кавадарци. Општината има формирано своја територијална противпожарна единица и преку неа се реализира противпожарната заштита. ТППЕ е главен оперативен ресурс на општината за справување со кризи и катастрофи, со оглед на нивната главна дејност која се состои од гасење пожари, спасување на животот на граѓаните и заштита на имотот кои се загрозувани од пожари и експлозии, укажување техничка помош при незгоди и опасни ситуации, како и извршување други работи при несреќи и непогоди. Општина Кавадарци во рамките на своите материјални можности обезбедува потребни услови за квалитетна и технички стручно подготвена единица за противпожарна заштита, која ќе може брзо и ефикасно да дејствува на целото подрачје на општината, како и на подрачјето на соседните општини.

2.2.5 Здравствена заштита на подрачјето на Општина Кавадарци

Со оглед на фактот дека пандемијата на КОВИД-19 сериозно ја погоди државата, заедниците и граѓаните на еден досега невиден начин и дека здравствените ризици се присутни повеќе од кога било, важно е да се претстават основните надлежности на општината во сегментот на здравствената заштита, а првенствено во делот на превенцијата и справувањето со заразните болести. Надлежностите од сегментот на здравствена заштита се дефинирани со **член 22 од Законот за локална самоуправа** и се состојат од учество во управувањето со мрежата на јавни здравствени организации и објекти од примарна здравствена заштита кои треба да вклучат застапеност на локалната самоуправа во сите одбори на сите здравствени организации во јавна сопственост; здравственото воспитување; унапредување на здравјето; превентивни активности; заштита на здравјето на работниците и заштита при работа; здравствен надзор над животната средина; надзор над заразните болести; помош на пациенти со специјални потреби (на пример, ментално здравје, злоупотреба на деца итн.) и други области кои ќе бидат утврдени со закон. Општина Кавадарци е дел од организацијата на системот за јавно здравје и учествува во финансирањето на јавното здравје, вклучувајќи ги и дополнителните активности од интерес за јавното здравје. Врз основа на **Законот за заштита на населението од заразни болести (Редакциски пречистен текст 2018)**¹³, општината ги има следниве обврски:

Соработува и разменува информации за спроведувањето на мерките за спречување на појавата, раното откривање, ширењето и сузбивањето на заразните болести и на инфекциите;

Доставува барања до ЦЈЗ Штип за информации за заразните болести и организира и спроведува активности за промоција на здравјето и превенција на заразни болести;

Спроведува општи мерки за заштита од заразни болести според член 12 и Советот на општината донесува годишна програма;

Спроведува редовна и вонредна дезинфекција, дезинсекција и дератизација на населбите и нивната околина;

Обезбедува финансиски средства од својот буџет за спроведување на општите мерки и здравствена едукација.

¹³ <<http://zdravstvo.gov.mk/wp-content/uploads/2018/01/ZAKON-ZA-ZASHTITA-NA-NASELENIETO-OD-ZARAZNI-BOLESTI-zakluchno-so-br.-37-od-2016.pdf>>

2.2.6 Субјекти на управувањето со намалување ризици од катастрофи на подрачјето на Општина Кавадарци

На подрачјето на Општина Кавадарци од важност за намалувањето на ризиците од катастрофи се присутни институциите како:

- ЕЛС Кавадарци;
- РЦУК Кавадарци;
- Подрачно одделение на Дирекцијата за заштита и спасување (ПО ДЗС) во Кавадарци;
- Јавно претпријатие Комуналец (ЈП) – Кавадарци;
- Јавно претпријатие Паркинг – Кавадарци;
- Јавна здравствена установа Општа болница со проширена дејност (ЈЗУ) – Кавадарци;
- Итна медицинска помош (ИМП) – Кавадарци;
- Територијална противпожарна единица (ТППЕ) – Кавадарци;
- Министерство за внатрешни работи – СВР ОВР Кавадарци (МВР СВР ОВР Кавадарци);
- Министерство за внатрешни работи – Регионален центар за гранични работи Сектор „ЈУГ“ Кавадарци (МВР РЦ Југ);
- Национални шуми – Шумско стопанство „Бор“ (НШ – ШС) – Кавадарци;
- Центар за јавно здравје (ЦЈЗ) – Кавадарци;
- Општинска организација на Црвен крст (ОО ЦК) – Кавадарци.

Исто така, во рамките на поширокиот сегмент на субјекти од системот за управување со кризи кои се од значење за подрачјето на Општина Кавадарци, а кои се наведени во проценките на загрозеноста од сите ризици и опасности во сегментот на ресурсите за одговор, се вбројуваат приватните здравствени и стоматолошки организации и аптеки, ветеринарни друштва, како и АД „Еуроникел индустри“ - Кавадарци.

3. ПРОФИЛ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ

3.1 Подрачје на општината и географија

3.1.1 Општи податоци

Територијалниот опфат на подрачјето на Општина Кавадарци изнесува **992.44 км² или 99,244 ха**. Општината е сместена во централниот јужен дел на Републиката во областите на Повардарието и Тиквешката Котлина. Граничи со следниве општини: Росоман на север, Неготино на североисток, Демир Капија на исток, Гевгелија на југоисток, Прилеп на запад, како и со Република Грција на југ. Општина Кавадарци е урбано–рурална општина со седиште на општината во градот Кавадарци и останатите 33 населени места: Бегниште, Бојанчиште, Бохула, Ваташа, Возарци, Галиште, Гарниково, Глишиќ, Горна Бошава, Дабниште, Добротино, Долна Бошава, Драгожел, Драдња, Дреново, Конопиште, Кошани, Крњево, Куманичево, Мајдан, Марена, Мрежичко, Праведник, Раец, Ресава, Ржаново, Рожден, Сопот, Страгово, Фариш, Чемерско, Шешково и Шивец.

Мапа на населени места на подрачјето на Општина Кавадарци ¹⁴

3.1.2 Хидрологија, пошуменост и земјиште

Од хидролошки аспект, најзначајни се реките притоки на реката Вардар: Црна Река, Бошавица, Дошница и Луда Мара која тече низ градот Кавадарци. На подрачјето на општината се наоѓаат и неколку вештачки акумулации: Тиквеш, Моклишко Езеро, Витачево, Бохула и Ржаново. Тиквешкото Езеро е најголемата вештачка акумулација во Републиката кое се наоѓа по течението на Црна Река во должина од 28.5 км и има површина од 1,400 ха со воден волумен од 475 милиони м³. Тиквешкото Езеро се протега во правец север – југ и се полни од Црна Река и Драгор. Акумулацијата Моклишко Езеро има воден волумен од 400 илјади м³.

Во структурата на уредените шуми, најзастапени се следниве видови шума: даб, бука, бел и црн бор, габер, бреза, ела и други видови. На подрачјето на општината има 64,515 ха шуми и шумско земјиште во државна сопственост. Годишното планирано производство изнесува 53 000 м³ од кое 24 800 м³ техничко дрво, а останатото е огревно дрво и отпадок. За жал, бесправната сеча секоја година се зголемува и оваа територија спаѓа во групата на најзагрозени подрачја¹⁵.

¹⁴ Мапата е преземена од <<https://mk.wikipedia.org/>>

Од друга страна, 5,455.18 ха или 5,5% од вкупната површина на општината се третира како расположливо земјоделско земјиште. Сепак, шумите во државна сопственост заземаат најголем процент од земјиштето во општината – 65%. Во последниве години се забележува намалување на обработката на земјоделско земјиште, што претставува негативен тренд во смисла на обезбедување поволен економски и социјален статус на локалното население.

Општина	Обработливо земјиште	Пасишта	Шуми
Кавадарци	9 807	5 635	5 255

Табела Вкупна површина на земјиште по категории и во хектари на подрачјето на ЕЛС Кавадарци¹⁶

3.1.3 Климатски услови

Подрачјето на Општина Кавадарци во низинско-рамничарскиот дел има модифицирана медитеранска клима, а во ридско-планинскиот преовладуваат умерената и планинската клима. Просечната годишна температура е 13,6°C. Најстуден месец е јануари со просечна температура од 1,5°C, а најтопол е јули со просечна температура од 24,7°C. Во текот на летните месеци, кои се топли и суви, може да има екстремно високи температури и апсолутната максимална температура е 41,8°C. Во овој контекст, карактеристично за Општина Кавадарци е што една третина од летните денови имаат температура над 25°C, бројот на тропски денови со температура над 30 °C изнесува 68 и има тенденција да се зголемува како последица на климатските промени. Врнежите се умерени, претежно во есен и зима (ноември се карактеризира со просечни врнежи од 55.8 мм), просечната вредност изнесува 490 мм. Подрачјето на Општина Кавадарци е изложено на град особено во периодот од април до октомври. Карактеристични ветрови за ова подрачје се Вардарецот од насока на север со максимална брзина од 86 км/ч и Југот со максимална брзина од 62 км/ч.

¹⁵ <<https://tinyurl.com/y8n2no6a>>

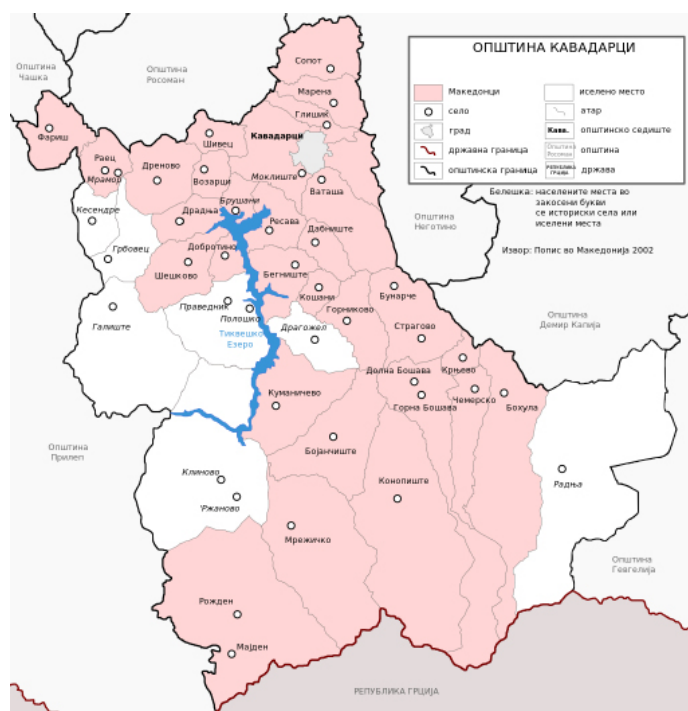
¹⁶ Државен завод за статистика на РМ

3.1.4 Демографски карактеристики и домување

Според последниот Попис на населението и домаќинствата од 2002 година, вкупниот број жители во Општина Кавадарци изнесува 38 391 жители и од нив, 50.7% се мажи и 49.3% се жени. Македонците се доминантна националност со повеќе од 98% од населението, следени од значително помали проценти на останатите националности, пред сè, Роми, Срби, Турци, Власи и останати. Густината на населението во Кавадарци е умерена (39,04 жители на км²). Според возрасни групи, млади т.е. од 0 – 24 години се 13,195 или 34.38%, целосно работоспособни од 25 до 64 години возраст се 21,230 или 55.29% и стари лица со возраст над 65 години има 3,966 или 10.33%. Од аспект на социјалната ранливост по возраст, може да се каже дека со приближно половина од населението во Општина Кавадарци кои се млади или постари лица (44.71%), населението е ранливо на влијанието на природните опасности предизвикани од човек. Во Општина Кавадарци има вкупно 16 958 домаќинства со просечно 3,20 члена во едно домаќинство и вкупно 20 633 индивидуални станбени единици. Една од карактеристиките на демографскиот развој на општината е сè уште присутната миграција, како внатрешната во другите градови во Републиката, така и надворешната, во странство.

Општина	Вкупно	Мажи	%	Жени	%	Македонци	Турци	Власи	Останати
Кавадарци	38 391	19 463	18 928	37 863	245	142	47	94	28

Табела Преглед на населението на подрачјето на Општина Кавадарци според род и национална застапеност (Попис, 2002)¹⁷

Мапа на население на подрачјето на Општина Кавадарци според националната застапеност (Попис, 2002)¹⁸

¹⁷ <<http://www.stat.gov.mk/PublikaciiPoOblast.aspx?id=54&rbrObl=31>>

¹⁸ Мапата е преземена од <<https://mk.wikipedia.org/>>

3.1.5 Социо-економски развој

Со оглед на урбано-руралниот профил на општината, главните економски гранки се земјоделството (лозарството и винарството) и индустријата и трговско-услугните гранки, на пр. металургија и рударство, градежната, металната и дрвната индустрија, трговската и угостителската дејност. Податоците од Државниот завод за статистика покажуваат растечки тренд на активни деловни субјекти во општината и во 2013 година, имало 1 666 деловни субјекти. Во Општината постојат неколку винарии од кои најголема и најстара е Винарија „Тиквеш“ која располага со капацитет за прием и преработка на винско грозје од 55 милиони килограми. Капацитетот на визбата изнесува 56 милиони литри, две линии за полнење вино и една за жестоки пијалаци. Во рамките на услужните дејности, туризмот е во раст последните години, особено винскиот туризам. На подрачјето на Општина Кавадарци има развиено индустрија со хазарден материјал Еуро Никел Индустри - Возарци и Винарска визба „Тиквеш“ - Кавадарци.

3.1.6 Инфраструктура

Сообраќајна инфраструктура: Општина Кавадарци има поволна положба во однос на транспортот и комуникациите. Се наоѓа блиску до главниот коридор север – југ, паневропскиот Коридор 10 што му дава посебна важност и значење на макролокација. Последователно, патната категоризација е на магистрални, регионални и локални патишта.

Комуникациска инфраструктура: На подрачјето на општината функционираат сите оператори за мобилна телефонија и пристапот на интернет е достапен преку фиксна, кабловска и оптичка мрежа или преку мобилен интернет. Во Кавадарци постои железничката пруга Градско - Шивец – ЕУРОНИКЕЛ индустри во должина од 2,5 km.

3.1.7 Животна средина

Како позначаен еколошки проблем се истакнува проблемот на загадувањето на почвата и водата со употреба на хемиски препарати и вештачки ѓубрива при третирањето на лозовите и другите насади и земјоделските површини. Загадувањето е предизвикано и од присутното индустриско производство на метали, издувни гасови од возила и домаќинствата за време на грејната сезона. На подрачјето на Општина Кавадарци има развиено индустрија со хазарден материјал АД „ФЕНИ Индустри“ и Винарска визба „Тиквеш“ Кавадарци

3.1.8 Образование, здравје и култура

Образование: На подрачјето на Општина Кавадарци функционираат шест општински основни училишта и три општински средни училишта и детска градинка со шест клонови за згрижување деца низ градот и општината.

Здравство: На подрачјето на Општина Кавадарци функционираат Општата Болница со проширена дејност Кавадарци, Центарот за јавно здравје Кавадарци, приватни здравствени установи, приватни стоматолошки ординации и приватни аптеки, како и дневниот центар за лица со посебни потреби.

Култура и историско наследство: Институции од областа на културата во Кавадарци се музејот, општинската библиотека, домот на културата и други. На подрачјето на општината постојат шест археолошки локалитети, 27 културно-историски населби, три манастири и 33 цркви.

4. ПРОФИЛ НА РИЗИЦИ ОД КАТАСТРОФИ¹⁹

4.1 Општо за профилот на опасности

Според изготвената Проценка за загрозеноста на подрачјето на Општина Кавадарци од сите ризици и опасности, во профилот на опасности доминираат: пожарите, поплавите, загадувањето на почвата, воздухот и водата, екстремните временски појави, епидемиите на карантинските и други заразни болести кај луѓето и животните, како и други опасности (заболувања на растенијата, ерозијата на почвата, НУС, лизгање и одрони на земјиште, РХБ-контаминација и УВ-зрачење, оштетување и прелевање брани, несреќи во патничкиот сообраќај, земјотрес, труење со храна и хемикалии и асоцијални појави). Заедно со влошената состојба на животната средина и зголеменото влијание на климатските промени, се очекува да има значително зголемување на фреквенцијата, интензитетот и големината на овие настани. Следствено, сè повеќе луѓе се изложени на нивните ефекти со сè поголеми штети и загуби од потенцијалните настани. Сето ова е надополнето со нови предизвици во услови на растечки опасности како што се мигрантската криза или пандемијата КОВИД-19, која од минатата година е вклучена во проценката и анализата на опасностите. Последователно за потребите на овој плански документ, профилот на опасности на општината е следниов:

ПРВ СТЕПЕН		РЕДОВНА СОСТОЈБА (нема ризик)	Други опасности (температурни разлики и варирања; обилни поројни дождови; силни ветрови; поледници и ледени дождови)
ВТОР СТЕПЕН		НИЗОК РИЗИК (редовна состојба со ретко манифестирани појави на загрозеност)	Поплави Екстремни временски појави (суша)
ТРЕТ СТЕПЕН		ПОКАЧЕН РИЗИК (можен почеток на криза или кризна состојба)	Пожари
ЧЕТВРТ СТЕПЕН		ВИСОК РИЗИК (веројатност за почеток на криза или кризна состојба)	
ПЕТИ СТЕПЕН		НАЈВИСОК РИЗИК (загрозеност на виталните вредности и создадени услови за прогласување на криза или кризна состојба)	Пандемија на КОВИД-19

Табела Степен на загрозеност на безбедноста на подрачјето на Општина Кавадарци²⁰

¹⁹ Профилот на опасности е изработен врз основа на податоци и информации од Проценката на загрозеноста на подрачјето на Општина Кавадарци од сите видови ризици и опасности од 2020 год., Проценката на загрозеност на Општина Кавадарци од природни непогоди и други несреќи и Планот за заштита и спасување од природни непогоди и други несреќи. Иако пандемијата на КОВИД-19 не е обработена во овие документи, со оглед на последиците и прогласената кризна состојба на подрачјето на целата држава, внесена е како опасност од петти, највисок степен.

²⁰ Степенот на загрозеност на безбедноста на подрачјето на Општина Кавадарци е направен во согласност со член 6 од Уредбата за Методологијата за изработка на проценката на загрозеноста на безбедноста на Република Македонија од сите ризици и опасности, нејзината содржина и структура, начинот на чување и ажурирање, како и определувањето на субјектите во системот за управување со кризи на кои им се доставува целосна или извод од проценката (Сл. Весник на РМ бр. 13/11).

#	Вид на настан	Време на настан	Место/локација	Човечки загуби	Опис на настанот	Штета (износ во МКД)	Зафатена површина (ха)
1	Пожар	04/09 2015	4 локации	/	Шумски пожар	/	31
2	Пожар	02/08 2016	Раец, Ваташа, Мрежичко	/	Шумски пожар	/	64
3	Пожар	02/12 2017	12 локации	/	Шумски пожар	/	310
4	Пожар	09/12 2018	4 локации	/	Шумски пожар	/	17
5	Пожар	03/09 2019	8 локации	/	Шумски пожар	/	124
6	Пожар	06/07 2020	Витачево, Тиквеш, Крњево	/	Шумски пожар	/	23
7	Поплава	2010	Возарци	/	Излевање на р.Црна Река	/	
8	Екстремни временски појави	06/09 2019	Територија на цела општина	/	Суша	Намален принос во лозарство од 20-50%	/
9	Екстремни временски појави	17 јуни 2019	Ваташа	/	Пороен дожд	Поројни наноси	/

Табела Преглед на случени настани на подрачјето на Општина Кавадарци во периодот 2000 - 2020 година

4.2 Профил на ризици и жешки точки на подрачјето на Општина Кавадарци

Врз основа на анализа на профилот на опасностите, случените настани, како и проценките на загрозеноста на подрачјата на општината, идентификувани се следниве ризици и жешки точки, изложено население и временска рамка на настанување на опасностите:

Опасност	Тип	Степен на загрозеност		Жешки точки	Веројатни последици	Изложено население	Временски период
ПОЖАР	Пожари (шумски пожари, пожари на отворен простор и пожари на објекти)	Втор степен	НИЗОК РИЗИК (редовна состојба со ретко манифестирани појави на загрозеност)	Шумски пожари и пожари на отворен простор (реоните на Голем и Мал Љубаш, Витачево, Вишешница и планината Кожуф) Пожари на објекти (објектите во градот Кавадарци, на пр. индивидуалните домови и колективните згради, индустриските и јавните објектите, како и објектите во населените места)	Загуба на човечки животи; Објекти (станбени, градежни и др.); Инфраструктура (енергетска, комуникациска, и др.); Шумско и земјоделско земјиште Просторот на строгиот резерват Тиквеш	38,391 Мажи - 19,463 Жени - 18,928	Шумски пожари и пожари на отворен простор јуни - октомври Пожари на објекти ноември - март (грејна сезона)
ПОПЛАВИ	Поплави (поплава со излевање на реките, поплава со излевање на пороите и поплава од излевање на акумулацијата)	Втор степен	НИЗОК РИЗИК (редовна состојба со ретко манифестирани појави на загрозеност)	поплава од излевање на реките поплави од излевање на порои, долови и др. поплави од оштетување, уривање или прелевање на браната на акумулацијата Тиквеш и акумулацијата Моклиште Градот	Загуба на човечки животи; Објекти (станбени, градежни и др.); Инфраструктура (патишта, улици, мостови, пропусти, одводни канали и др.); Земјоделско земјиште	38,391 Мажи - 19,463 Жени - 18,928	Пролетни месеци (март - април) и летни месеци
ЕКСТРЕМНИ ВРЕМЕНСКИ ПОЈАВИ	Високи и ниски температури на воздухот, невреме, снежни врнежи и наноси, мраз, суша	Втор степен	НИЗОК РИЗИК (редовна состојба со ретко манифестирани појави на загрозеност)	Целото подрачје на Општина Кавадарци	Објекти (кровни конструкции на постари објекти и сл.); Земјоделско земјиште, ранливи катогрии на население, хронично болни, и население што работи и престојува на отворен простор	18,497 Мажи - 9,571 (52%) Жени - 8,926 (48%)	Мај - септември
ЗАГАДУВАЊЕ	Загадување на вода, воздух и почва	Втор степен	НИЗОК РИЗИК (редовна состојба со ретко манифестирани појави на загрозеност)	Целото подрачје на Општина Кавадарци	Население; Шумско и земјоделско земјиште	18,497 Мажи - 9,571 (52%) Жени - 8,926 (48%)	Преку целата година

Опасност	Тип	Степен на загрозеност	Жешки точки	Веројатни последици	Изложено население	Временски период
ЕПИДЕМИИ НА КАРАНТИНСКИ И ДРУГИ ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА КАЈ ЛУЃЕТО И ЖИВОТНИТЕ	Епидемии на карантински и други заразни заболувања кај луѓето и животните	Втор степен НИЗОК РИЗИК (редовна состојба со ретко манифестирани појави на загрозеност)	Целото подрачје на Општина Кавадарци	Загрозување на животот и здравјето на луѓето и животните, намалени економски и услужни, социјални и др. активности, ограничување на правата и слободите на граѓаните со воведување на кризна или вонредна состојба.	38,391 Мажи - 19,463 Жени - 18,928	Преку целата година
ДРУГИ ОПАСНОСТИ	Техничко-технолошки опасности, НУС, несреќи во сообраќајот, криминални и асоцијални појаци	Прв степен РЕДОВНА СОСТОЈБА (нема ризик)	Целото подрачје на Општина Кавадарци	Изложеност на сончево и УВ зрачење, појава на растителни штетници и болести, зачестени несреќи во сообраќајот	38,391 Мажи - 19,463 Жени - 18,928	Преку целата година

4.3 Пожари

На подрачјето на Општина Кавадарци карактеристични се пожарите на отворено (шумските пожари) и пожарите на објекти, при што првите се најчести и со најголем интензитет и последици. Причините за нивната појава се различни, но човечкиот фактор е најприсутен. Пожарите настануваат во подрачјата на Голем и Мал Љубаш, Витачево, Вишешница и планината Кожуф и се со висок интензитет поради присуството и видот на горливиот материјал. На објектите во и вон населените места опасноста од настанување на пожарите е континуирана, а во зимскиот период (ноември-март) е поизразена со оглед на фактот дека сè уште масовно се употребува дрвото за затоплување на објектите. Пожарите на објектите во и вон населените места не биле со поголем интензитет и не предизвикале поголеми материјални штети. Според анализите на случените настани, профилот на опасноста и изложеноста на елементите на ризикот, пожарите ќе се случуваат со зачестен интензитет и во наредниот период. Последиците од шумските пожари придонесуваат за поголема ранливост кон влијанијата на климатските промени, како што се (намалени количини и недостаток на вода за пиење и наводнување, ерозии на почвата, појава на заразни болести, исчезнување одредени ендеми од флората и фауната и др.). На подрачјето на Општина Кавадарци проценката е дека има способност и капацитети за превенција, рано предупредување и справувањето со пожарите и не се организирани обуки, вежби или некој друг вид активности за јакнење на капацитетите. Пожарите досега не предизвикале значителна штета на клучната инфраструктура или не го нарушиле функционирањето на субјектите на локално ниво. Во случај на шумски пожар, на подрачјето на Општина Кавадарци интервенираат силите ЈП „Национални шуми“, ПШС „Бор“ Кавадарци, ТППЕ – Кавадарци, ЈП Комуналец, ПП Единицата во ЕУРОНИКЕЛ Индустрii.

4.4 Поплави

Според карактеристиките на територијата и хидрографијата, подрачјето на Општина Кавадарци е изложено на поплави од излевање на реките Бошавица, Овчка Река, Луда Мара, Црна Река и Раечка Река кои поминуваат низ рамничарски предел со благ пад на речното корито. При пообилни врнежи и топење снег реките се карактеризираат со поголема водна енергија која дополнително може да предизвика и опасност од ерозија. Од реката Бошавица на опасност од поплави изложени се атарите на селата: Конопиште, Долна Бошава и Крњево, регионалниот пат Крњево-Мушов гроб и 3 моста; од Овчка Река на опасност од поплави изложен е атарот на село Марена; од река Луда Мара од брана Моклиште до село Сопот на опасност од поплави изложени се атарите на селата Ваташа, градот Кавадарци - делот покрај реката, Глишиќ, Марена и Сопот, Регионални патишта Кавадарци – Мушов гроб и Кавадарци – Неготино и 9 моста; од Црна Река на опасност од поплави изложени се атарите на селата Возарци, Дреново и Шивец, регионалниот пат Кавадарци - мотел Дреново и 3 моста. Од поројните води загрозувани се објектите во близина на доловите кои водат кон градот Кавадарци и с. Ваташа. При оштетување и прелевање на браната на акумулацијата „Тиквеш“ изложено е подрачјето на селата Дреново, Возарци, Шивец – населението и објектите за домување, критичната комунална инфраструктура, сточниот фонд и земјоделското земјиште со површина од околу 21 km². Според анализите на случените настани, профилот на опасноста и изложеноста на елементите на ризикот, поплавите ќе се случуваат со зачестен интензитет и во наредниот период. На подрачјето на општината проценето е дека нема способност и капацитети за превенција, рано предупредување и справувањето со поплавата и не се организирани обуки, вежби или некој друг вид активности за јакнење на капацитетите. Досегашните поплави немаат предизвикано загуба во човечки животи. На ефектите од поплавите изложено е подрачјето на општината и ранливи се повеќе видови елементи на ризикот кои се анализирани и детално претставени – објекти - станбени куќи, градежни објекти и др., *инфраструктура* - патишта, улици, мостови, пропусти, одводни канали и др., и *земјоделско земјиште*. Досегашните поплави немаат предизвикано значителни штети на клучната инфраструктура и функционирањето на субјектите на СУК.

4.5 Екстремни временски појави

Подрачјето на Општина Кавадарци со своите релјефни, хидроградски, климатски и други карактеристики е изложено на појавата на суша, при што ридско-планинските подрачја се најизложени поради недостатокот на снабдување со вода. Сушите се појавиле во изминатиот период, а со оглед на климатските промени се очекува да зачестат со зголемен интензитет и последици. Се случуваат во текот на целата година и резултираат со појава на некоја од 12 евидентирани заразни болести. Досегашните суши со ниско средно годишно ниво на врнежи 461 l/ m2 со граници од 280 до 695 mm немаат предизвикано загуби на човечки животи и значителни штети на функционирањето на субјектите на СУК.

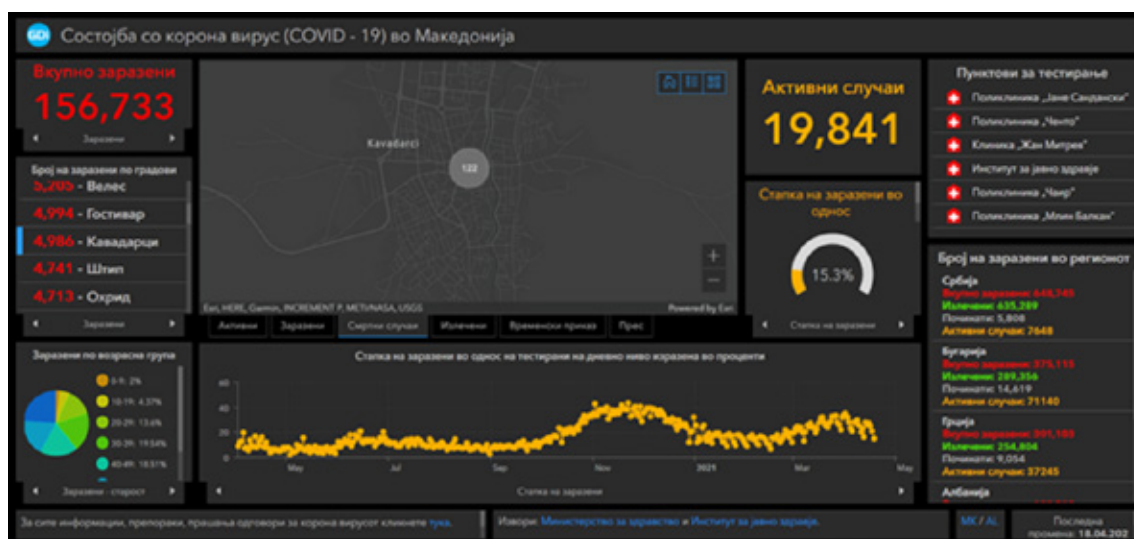
4.6 Загадување

На подрачјето на Општина Кавадарци загадувањето на почвата, водата и воздухот се присутни во текот на целата година.

- *Загадување на почвата* настанува од употреба на вештачки ѓубрива, хемиски и други отровни материи и таложение прашина и честички од тешки метали и отровни материи во тврда, течна и гасовита состојба од загадувачите присутни на подрачјето на Општина Кавадарци.
- *Загадување на воздухот* настанува од гасови и суспендирани честички, прашина од индустриски и производни капацитети, особено од комбинатот ФЕНИ, стамбени и деловни објекти, возила и др.
- *Загадување на водата* на акумулацијата „Тиквеш“ настанува од отпадните материи што ги носи водата на Црна Река од изворот до вливот во акумулацијата „Тиквеш“, отпадоците од големиот број кафези за одгледување риби, загадувачки елементи од индустриските капацитети и др. Загадувањето на Црна Река, Бошавица и Луда Мара настанува од отпад, фекалии, атмосферски води и испуштање загадена вода со тешки метали и хемиски средства од производни и индустриски капацитети и хемиското третирање на земјоделски површини.

4.7 Епидемии на карантински и други заразни заболувања кај луѓето и животните

На подрачјето на Општина Кавадарци во минатото се случиле епидемии на карантински и други заразни заболувања кај луѓето и животните и постои можност тие да се јават и во наредниот период и да предизвикаат штети кај луѓето и животните. Заразни заболувања кои може да се појават на подрачјето на Општина Кавадарци се: салмонела, дизентерија, ентероколитис, акутен хепатит (А, Б, Ц, Д), менингитис, ангина стрептокока, бруцелоза, туберкулоз, аскарлатина, грип (сезонски, птичји АН1Н1) и други болести. Позначајни настани се случиле во 1995 год. (од бруцелоза заболеле 124 граѓани), во текот на сезоната 2008/2009 год. (од заушки заболеле 1 107 граѓани), и во 2010/2011 год. 1 006 граѓани заболеле од грипот АН1Н1. Исто така, до 2021 год. редовна појава била епидемијата на сезонски грип, при што бројот на заболени бил секогаш над 1 000. Подрачјето на Општина Кавадарци од март 2020 година е зафатено со болеста КОВИД-19, предизвикувајќи здравствени, економски, образовни, социјални и други последици кај населението, стопанските и другите субјекти и др. Во периодот до 6 март 2021 год. вкупно заболеле 4 986 граѓани, од кои 122 починале. Со оглед на бројот на население на општината, од оваа заразна болест досега заболеле 12,98%, а починале 0,3% од вкупниот број граѓани.

Табела Преглед на случаи на КОВИД-19 на подрачјето на Општина Кавадарци на 18.4.2021²¹

²¹ <<https://www.arcgis.com/apps/dashboards/2096bd4b051b42948ac3f5747e80c3a5>>

4.8 Други опасности

Како други опасности на подрачјето на општината се сметаат следниве:

- *Температурни разлики и варирања* - зголемени и високи среднодневни температури за време на летните месеци, како и намалени и ниски среднодневни температури во зимските месеци кои имаат влијание врз отпроноста на заедницата. Во зимските месеци може да предизвикаат поплави по затоплувањето и оштетување на водната инфраструктура, а во летните сушни периоди.
- *Силни ветрови* – Силните ветрови се карактеристични за летните месеци од годината проследени со врнежи од дожд и град. Овие ветрови се со многу кратко времетраење и можат да се окарактеризираат како налети на ветер. Предизвикани штети од ветровите на подрачјето на општината се: уништување лимени покриви, рушење лимени гаражи, соборување постари дрвја, рушење послаби оџаци, носење керамиди од објекти без заштитени стреи, штети на овошни насади и друго.
- *Поледици и ледени дождови* - Вообичаено се случуваат еднаш годишно и се најизразени во поголемите места при што настанува непороодност на патиштата, отежната сообраќајна комуникација, потенцијални повреди и скршеници кај населението и сл.

4.9 Проекции за идни можни климатски промени

Врз основа на резултатите од моделирањето направено во рамките на **Третиот национален план за климатски промени** од 2014 год.²² може да се заклучи следното:

- Постои веројатност дека ќе има постојано зголемување на температурата помеѓу 2025-2100 година;
- Во споредба со периодот помеѓу 1961 и 1990 година, предвидените промени за периодот помеѓу 2025-2100 година ќе бидат најинтензивни во најтоплиот период од годината;
- Можно е просечните месечни температури при преодот помеѓу зима и пролет да се израмнат во овој период;
- За периодот помеѓу 2025 и 2100 година се предвидува пад на врнежите, во сите годишни времиња и на годишно ниво, а најголемо намалување ќе има во текот на летото;

- Интензитетот на промените е најголем во најтоплиот дел од годината (во јули и август, можеби, воопшто, нема да има врнежи); и
- Во студениот период од годината се предвидува намалување на врнежите од дури 40% од просечните месечни количества.

4.10 Матрица на хронични стресови и акутни шокови за подрачјето на Општина Кавадарци

Оваа матрица е насочена кон разбирање на идните трендови на отпорноста на Општина Кавадарци, преку поддршка на профилирањето на опасностите и ризиците, разбирањето на изложеноста и ранливоста и на основните фактори на ризикот. Хроничните стресови и акутните шокови наведени во табелата подолу влијаат врз реализацијата на основните функции на општината, како и врз отпорноста на заедницата и граѓаните. Затоа е неопходно да се идентификуваат и последователно преку предвидените мерки и активности да се реагира на нивно намалување.

ХРОНИЧНИ СТРЕСОВИ	АКУТНИ ШОКОВИ
• Промена на демографијата • Недостаток на финансиски средства • Стара и дотраена критична инфраструктура • Квалитет на обезбедување општински услуги • Недоволна вклученост на НРК во стратешките, програмски и плански документи • Недостаток на интегрирано планирање • Висока стапка на невработеност • Зголемена социјална нееднаквост • Лоши градежни практики • Лоши практики во областа на животната средина • Загадување од ФЕНИ и другите индустрии со хазарден потенцијал • Недоволна покриеност со внатрешни и надворешни планови за итни состојби • Климатски промени • Загадување на почвата, водата и воздухот • Асоцијални и криминогени појави • Корупција	• Пожари • Поплави • Суша • Силни ветрови • Екстремни температури • Топлотни бранови • Студени бранови • Невреме проследено со град • Епидемии на заразни болести • Пандемија на КОВИД-19 • Дефекти на комуникациската и енергетската инфраструктура • Техничко-технолошки инцидент и/или несреќа • Несреќи во сообраќајот • Насилство • Екстремистички акти

5. СВОТ (SWOT)-АНАЛИЗА

—

	СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
Внатрешни фактори	• Добра координација на локално и регионално ниво • Меѓуопштинска соработка за намалување ризици од катастрофи • Искусен и посветен персонал • Постојно добри практики • Позитивно досие на реализирани одговори на катастрофи и кризи • Подготвени основни проценки, програмски и плански документи • Здобиео искуство за време на одговорот на пандемијата на КОВИД-19 • Подготвеност за кофинансирање мерки и активности за намалување на ризиците од катастрофи • Чиста и еколошка средина	• Недостаток на визија за намалувањето на ризиците од катастрофи • Недоволна вклученост на намалувањето на ризиците од катастрофи во локланите стратешки и плански документи • Недоволно буџетско финансирање за реализацијата на мерки и активности за превенција, ублажување, подготвеност, одговор и опоравок од катастрофи • Недоволно финансирање во одржливоста на критичната инфраструктура • Недоволна вклученост на родовите аспекти во намалувањето на ризиците од катастрофи на локално ниво • Недоволно одржување на постоечката инфраструктура за превенција и ублажување катастрофи • Недоволно јакнење на свеста за намалувањето на ризикот од катастрофи • Недоволна едукација и обука на населението за заштита и самозаштита при катастрофи • Недостаток на човечки и материјално-технички ресурси

	МОЖНОСТИ	ЗАКАНИ
Надворешни фактори	• Посветеноста на Владата за реформи во секторот и за креирање политики и програми за поддршка на намалувањето на ризиците од катастрофи • Општините е потребно да бидат субјекти кои први ќе обезбедат превенција и први ќе одговорат на кризите и катастрофите • Донесување на новата Програма за одржлив локален развој и децентрализација 2021 – 2026 година • Намалувањето ризици од катастрофи преку стратешкото планирање се искачува повисоко на агендата на општината во наредниот период • Реализирање активности за сензибилизација на клучните заинтересирани страни на локално ниво за намалувањето на ризикот од катастрофи • Реализирање мерки и активности преку регионалните или прекуграничните програми • Воспоставување партнерство и соработка со приватниот сектор за креирање локални политики и реализирање активности за намалување ризици од катастрофи • Невладиниот сектор и граѓанските организации се едни од клучните субјекти за отпорност на заендицата на катастрофи • Жените и младите можат да бидат агенти на промените за отпорност	• Продолжување на пандемијата на КОВИД-19 и настанување идни епидемии/пандемии • Изменетите практички за реализирање на активностите како резултат на пандемијата • Влијание на климатските промени • Несоодветни практики во земјоделството, индустријата и сл. • Корупција • Политичка состојба • Недостаток на финансиски средства за реализација на мерки и активности за намалување ризици од катастрофи • Примарниот фокус е на подготвеноста и одговорот на катастрофи, отколку на нивната превенција/ублажување • Недостаток на планови за итни состојби и за продолжено функционирање на општината во случај на катастрофа • Несоодветно урбанистичко планирање • Градежни активности во зоните изложени на опасност • Одлив на стручен кадар од општината и субјектите на системот

6. АНАЛИЗА НА ЗАСЕГНАТИ СТРАНИ

Целта на анализата на засегнатите страни е да се обезбеди увид во важноста и влијанието, интересите и потенцијалните улоги на различните групи засегнати страни во областа на намалувањето ризици од катастрофи. Последователно, анализата на засегнатите страни се стреми да ги идентификува односите помеѓу заинтересираните страни и како да се инволвираат во процесот на намалување на ризиците од катастрофи, бидејќи тој е мултисекторски, продирајќи во надлежностите на повеќе сектори и организации. Впрочем, и прегледот на надлежностите на Општина Кавадарци во областите на управување со кризи, заштита и спасување, противпожарна заштита и здравствена заштита ја илустрира комплексноста на постојната рамка и потребата за навремена, ефикасна и ефективна координација. Како последица на тоа, со цел да се елаборира интересот и влијанието на заинтересираните страни, тие се групирани во внатрешни, надворешни и други заинтересирани групи.

- **Внатрешни засегнати страни** – ЕЛС, ЈП, подрачни единици на министерства, управни органи и организации, државни органи или со еден збор сите органи кои во текот на реализацијата на надлежноста и работните активности соработуваат или зависат од работата на ЕЛС.
- **Надворешни засегнати страни** – граѓани, одредени целни групи, невладини организации, општински организации на Црвен крст, образовни институции, експерти и други институции кои директно или индиректно се засегнати или трпат одредено влијание од работата на ЕЛС, односно од неговите програми и активности во областа на намалувањето ризици од катастрофи.

Последователно, врз основа на оваа рамка се утврдуваат начините на вклучување на засегнатите страни во практичната имплементација на стратешкиот план со нивни соодветни обврски, одговорности и придонес за реализација на идентификуваните мерки и активности, како и каналите за комуникација помеѓу нив, а со цел за успешно намалување на ризиците од катастрофи.

7. ВИЗИЈА, МИСИЈА И ЦЕЛ НА СТРАТЕШКИОТ ПЛАН ЗА НАМАЛУВАЊЕ РИЗИЦИ ОД КАТАСТРОФИ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ

ВИЗИЈА	Општина Кавадарци, модерна и еколошка, отпорна општина која им обезбедува одржлив развој и благосостојба на своите граѓани и успешно управува со предизвиците на отпорноста кон катастрофи.
МИСИЈА	Развој на стратешки плански документ за подрачјето на Општина Кавадарци кој го унапредува намалувањето на ризиците од катастрофи, обезбедувајќи отпорен и одржлив развој.
ГЛАВНА ЦЕЛ	До 2025 година, Општина Кавадарци е поотпорна на хроничните стресови и акутните шокови со соодветни, локално управувани и одржливи капацитети за превенција и ублажување на ризиците, подготвеност и одговор на катастрофите и отпорен опоравок на заедницата.
СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТИ	Стратешки приоритет 1: Информираност за опасностите и ризиците – реализација на отпорни локални политики, мерки и активности за отпорност кон катастрофи
ЦЕЛ	Стратешкиот план за намалување ризици од катастрофи на Општина Кавадарци има цел да придонесе за зајакнување на отпорноста на општината кон катастрофи преку подобрување на локалното намалување ризици од катастрофи преку реализација на дефинирани мерки и активности, со целосна вклученост и поддршка од локалните субјекти и заедницата.
ОБЕМ	Стратешкиот план за намалување ризици од катастрофи се фокусира на природните катастрофи кои ја загрозуваат Општина Кавадарци и содржи пакет приоритетни мерки и активности за подобрена превенција, подготвеност, одговор и опоравок, вклучувајќи ја локалната заедница, исто така вклучувајќи го намалувањето на ризиците од катастрофи во општинските надлежности и обврски.
ОБРАЗЛОЖЕНИЕ	Основите на Стратешкиот план за намалување ризици од катастрофи се наоѓаат во постоечката законодавна и институционална рамка за управување со намалување ризици од катастрофи, локалната самоуправа, приоритетите на националните, регионалните и локалните стратешки, програмски и плански документи, како и на глобалните механизми за намалување ризици од катастрофи и одржлив развој, а на кои Република Северна Македонија е потписничка.

ВОДЕЧКИ НАЧЕЛА

- Стратешкиот план за намалување ризици од катастрофи се реализира во сите фази на циклусот на намалувањето ризици од катастрофи;
- Целите на стратешкиот план се поврзани со глобалните, националните, регионалните и локалните стратешки документи, програми и планови;
- Општина Кавадарци и субјектите од пристапот за намалување ризици од катастрофи се примарните движечки сили за зајакнување на отпорноста на заедницата, но планот повикува за вклученост на целото општество т.е. на приватниот сектор, академската заедница, НВО, граѓаните, особено ранливите категории, не оставајќи никој зад себе.
- Процесот на идентификација, реализација и следење на активностите е инклузивен;
- Пристапот кон реализацијата на стратешките цели и мултихазард, мулитриск и мултисекторски;
- Стратешкиот план за намалување на ризиците од катастрофи на Општина Кавадарци е ориентиран кон остварување на предвидените резултати со цел зајакнување на отпорноста на заедницата;
- Мерките и активностите кои се реализираат имаат цел да ги спречат или ублажат постоечките, како и настанувањето нови ризици.

8. СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ

—

8.1. Краток осврт

Стратешкиот план за намалување ризици од катастрофи на Општина Кавадарци е сеопфатен и инклузивен план за зајакнување на отпорноста кон кризи и катастрофи преку исполнување на неговата главна цел: *До 2024 година, Општина Кавадарци е поотпорна на хроничните стресови и акутните шокови со соодветни, локално управувани и одржливи капацитети за превенција и ублажување на ризиците, подготвеност и одговор на катастрофите и отпорен опоравок на заедницата.* Последователно, структурата на стратешкиот план се заснова на три стратешки приоритети и осум цели кои ги опфаќаат различните аспекти на намалувањето ризици од катастрофи кои се присутни на подрачјето на општината. Секоја цел има одреден број мерки и активности (53) кои се предвидени за реализација до 2025 година. Стратешкиот план има две фази на реализација:

- *Краткорочна фаза (2021/2022)* која вклучува активности кои се реализираат за време на првата година од реализацијата на планот и имаат цел да воспостават основи за градење на отпорноста на општината. Тие се однесуваат на одговор на постојните ризици, јакнење на локалните капацитети за НРК, реализација на активности за превенција и ублажување, како и подобра подготвеност на ресурсите и граѓаните.
- *Среднорочна фаза (2022/2025)* која вклучува активности кои ќе се реализираат во останатиот период од важењето на планот и имаат цел да придонесат за надградување на рамката за отпорност на локалната заедница. Тие се однесуваат на понатамошна институционализација на мерките и активностите за зајакнување на отпорноста, како и поблиско вклучување на НРК во општинскиот развој и планирањето.

Стратешките приоритети се идентификувани области чии зададени цели ќе се постигнат преку реализирање на предвидените мерки и активности и сеопфатно ќе придонесат за зајакнување на отпорноста на Општина Кавадарци. Стратешките приоритети се реални, остварливи и придонесуваат за остварување на главната визија на овој план: *Општина Кавадарци, модерна и еколошка, отпорна општина која им обезбедува одржлив развој и благосостојба на своите граѓани и е подготвена да управува со предизвиците на отпорноста кон катастрофи.* Тие се идентификувани низ консултативен и инклузивен процес, заедно со претставници на заинтересираните страни. Впрочем и нивната реализација ќе биде и понатаму инклузивна во партнерство со субјектите на локално ниво, но и според потребите и способностите на сите граѓани, водејќи сметка ниту еден граѓанин да не биде

оставен. Приоритети се засноваат на мерки и активности кои се реални и прагматични и можат да се реализираат врз основа на расположливите средства и ресурси на општината и во партнерство со други општини, субјекти, државните институции, прекуграничната и меѓународната соработка. Секој приоритет има еднаква важност за општината и нивниот редослед не значи дека со тоа е направена и нивна приоритизација. Со оглед на фактот дека ова е прв план од овој тип, за пристапот на намалување ризици од катастрофи, задоволителна е и реализацијата на половина од предвидените мерки.

Секој приоритет има еднаква важност за општината и нивниот редослед не значи дека со тоа е направена и нивна приоритизација. Покрај тоа, во рамките на мерките и индивидуалните активности, се утврдуваат и носителите и генералните партнерски институции. За секоја активност, даден е индикатор на успешност/очекуван резултат, временска рамка за спроведување, како и проценка на трошоците за нејзино спроведување и потенцијалниот извор на финансирање. Проценката на финансирање е определена на три нивоа – мал буџет: , среден буџет: и висок буџет: .

Дефинирањето на потребните финансиски средства ќе се определува на годишно ниво, преку буџетот на ЕЛС; буџетите на РСМ и другите субјекти, како и донаторското учество.

Покрај тоа, во рамките на мерките и индивидуалните активности, се утврдуваат и носителите и генералните партнерски институции. За секоја активност, даден е индикатор на успешност/очекуван резултат, временска рамка за спроведување, како и проценка на трошоците за нејзино спроведување и потенцијалниот извор на финансирање.

Списокот на приоритети и цели, вклучително и акцискиот план, се претставени подолу.

Стратешки приоритети	Стратешки цели
Стратешки приоритет 1: Информираност за опасностите и ризиците – реализација на отпорни локални политики, мерки и активности за отпорност кон катастрофи	Подобрено знаење за намалувањето на ризиците од катастрофи
	Интегрирана мултихазард, мултиризик и мултисекторска проценка за подрачјето на општината
	Вклучување на намалувањето ризици од катастрофи во стратешкото и развојното планирање на локално ниво
Стратешки приоритет 2: Инвестиции за отпорност на Општина Кавадарци	Реализација на структурни и неструктурни работи за превенција и ублажување катастрофи
	Граѓаните на Општина Кавадарци се навремено информирани за ризиците и опасностите и се вклучени во локалната рамка за отпорност
Стратешки приоритет 3: Подготвено Кавадарци – Засилена подготвеност за навремен, ефикасен и ефективен одговор на катастрофи и отпорен опоравок на Кавадарци	Општина Кавадарци и нејзините граѓани се подготвени за одговор
	Навремен, ефикасен и ефективен одговор на катастрофи
	Осигурување отпорен опоравок на Општина Кавадарци и нејзините граѓани

Табела

Преглед на стратешки приоритети и цели за Стратешкиот план за намалување ризици од катастрофи на Општина Кавадарци

8.2. МАТРИЦА НА АКЦИСКИОТ ПЛАН НА СТРАТЕШКИОТ ПЛАН ЗА НАМАЛУВАЊЕ РИЗИЦИ ОД КАТАСТРОФИ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ ЗА ПЕРИОДОТ 2021 – 2025

СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТ 1: Информираност за опасностите и ризиците – реализација на локални политики, мерки и активности за отпорност на катастрофи

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 1.1: Подобрено знаење на локалните субјекти за намалување ризици од катастрофи

МЕРКА 1.1.1: Континуирана едукација на општинската администрација и субјектите на локално ниво за подобро знаење за проценка на ризици и опасности

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	НОСИТЕЛ НА АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКИ РОК	ИЗНОС МКД	ИЗВОР НА ФИНАНСИРАЊЕ
1	Редовно спроведување обуки за општинската администрација и локалните субјекти за намалување ризици од катастрофи	- Една обука за проценка на ризици и опасности, вклучувајќи ги и климатските и здравствените ризици; - Онлајн обуки за управување со кризи на вебWплатформата за учење <https://opstinski.mk> - Обука на општинската администрација за користење на системот за електронска проценка.	ЕЛС Кавадарци во соработка со РЦУК Кавадарци, ЦУК, ПО ДЗС Кавадарци, ДЗС, субјекти на локално ниво	2021 – 2025 континуирано	\$	Буџет на ЕЛС

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 1.2: Интегрирани мултихазард, мултиризик и мултисекторска проценка за подрачјето на Општина Кавадарци

МЕРКА 1.1.2: Редовно донесување и ажурирање на проценките на загрозеност и основните плански документи за намалување ризици од катастрофи на подрачјето на Општина Кавадарци

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	НОСИТЕЛ НА АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКИ РОК	ИЗНОС МКД	ИЗВОР НА ФИНАНСИРАЊЕ
2	Редовно ажурирање проценки на загрозеност од ризици и опасности	- Ажурирана Проценка на загрозеност на подрачјето на Општина Кавадарци еднаш годишно или по секој катастрофален настан; - Ажурирана е Проценка на загрозеност на Општина Кавадарци од природни опасности и други несреќи.	ЕЛС Кавадарци во соработка со РЦУК Кавадарци, ЦУК, ПО ДЗС Кавадарци, ДЗС	2021 – 2025 годишно	\$	Буџет на ЕЛС, буџет на ЦУК, буџет на ДЗС

3	Донесување и ажурирање основни плански документи за намалување ризици од катастрофи на подрачјето на Општина Кавадарци	• Ажуриран е План за заштита и спасување на Општина Кавадарци од природни непогоди и други несреќи; • Донесен е Оперативен план за заштита и одбрана од поплави за Општина Кавадарци; • Донесен е План за заштита од пожари на подрачјето на Општина Кавадарци; • Донесен е Оперативен план за заштита од природни непогоди во зимски услови; • Донесена е годишна Програма за активности на Општина Кавадарци во областа на противпожарната заштита; • Донесен е Оперативен план за заштита од природни непогоди во зимски услови; • Донесен е Оперативен план за справување со појава на заразна болест КОВИД-19 кај луѓето; • Донесена е Програма за спроведување општи мерки за заштита на населението од заразни болести на подрачјето на Општина Кавадарци на годишно ниво.	ЕЛС Кавадарци во соработка со РЦУК Кавадарци, ЦУК, ПО ДЗС Кавадарци, ДЗС, МЖСПП, МЗШВ, МЗ, ЦЈЗ, ТППЕ, ДППД, консултанти	2021 – 2025 годишно	\$	Буџет на ЕЛС, буџет на ЦУК, буџет на ДЗС, буџет на МЖСПП, донатори
4	Донесување Програма за заштита од пожари за подрачјето на Строгиот природен резерват – Орнитолошки локалитет Тиквеш	Изработена е Програма за заштита од пожари за подрачјето на Строгиот природен резерват – Орнитолошки локалитет Тиквеш	ЕЛС Кавадарци во соработка со МЖСПП, ПО ДЗС, ДЗС, ТППЕ, РЦУК Кавадарци, ЦУК	2023	\$	Буџет на НШ ШС Плачковица, донатори

5	Изработка на мапи на опасности и ризици на Општина Кавадарци и публикување на kavadarci.gov.mk	Изработени се мапи на опасности и ризици за подрачјето на Општина Кавадарци и се јавно достапни	ЕЛС Кавадарци во соработка со РЦУК Кавадарци, ЦУК, ПО ДЗС Кавадарци, ДЗС, приватен сектор	2022	\$	Буџет на ЕЛС, донатори
---	---	---	---	------	----	------------------------

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 1.3: Вклучување на намалувањето ризици од катастрофи во стратешкото и развојното планирање на локално ниво

МЕРКА 1.1.3: Вклучување на намалувањето ризици и катастрофи во клучните сектори на локално ниво

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	НОСИТЕЛ НА АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКИ РОК	ИЗНОС МКД	ИЗВОР НА ФИНАНСИРАЊЕ
6	Вклучување на намалувањето ризици од катастрофи на локално ниво	- Подготвени се вертикални и хоризонтални обрасци за стратешко планирање; - Реализирана е обука на општинската администрација за вклучување на НРК во стратешките и развојните програми, планови и клучни сектори; - Донесени се приоритетни стратешки програмски и развојни документи од клучните сектори со вклучено намалување ризици од катастрофи.	ЕЛС Кавадарци во соработка со РЦУК Кавадарци, ЦУК, ПО ДЗС, ДЗС, МЖСПП, МЗШВ, МТВ, ИДСЦС, донатори	2021 2022 2023 2024 2025	\$	Буџет на ЕЛС, Буџет на донатори

Стратешки приоритет 2: Инвестиции за отпорност на Општина Кавадарци

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 2.1: Реализација на структурни и неструктурни работи за превенција и ублажување катастрофи

МЕРКА 2.1.1: Реализација на структурни работи за превенција и ублажување катастрофи

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	НОСИТЕЛ НА АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКИ РОК	ИЗНОС МКД	ИЗВОР НА ФИНАНСИРАЊЕ
7	Реализирање структурни мерки за противпожарна заштита	- Изградени се просеки за заштита од ширењето на шумските пожари; - Изградени се зафати на водотеците во шумските предели за обезбедување вода за гасење;	ЕЛС Кавадарци во соработка со НШ ШС Бор, ЈП, ПО ДЗС, ТППЕ	2022, 2023, 2024	\$ \$	Буџет на НШ ШС Бор, донатори

8	Инфраструктурни мерки за заштита од пожари на Строгиот природен резерват – Орнитолошки локалитет Тиквеш	Реализирани се инфраструктурни мерки за заштита од пожари на строгиот природен резерват	ЕЛС Кавадарци во соработка со МЖСПП, НШ ШС Бор, ПО ДЗС, ТППЕ	2023, 2024	 	Буџет на МЖСПП, донатори
9	Изградба на хидрантска мрежа за брза и ефикасна интервенција при пожари	Изведена е хидрантска мрежа за брза и ефикасна интервенција при пожари на селектирани општински објекти и јавни површини	ЕЛС Кавадарци во соработка со ТППЕ, ЈП, По ДЗС, субјекти на локално ниво	2023, 2024, 2025	 	Буџет на ЕЛС, буџет на субјекти на локално ниво, донатори
10	Реализирање структурни мерки за заштита од поплави	- Проширени се речните корита и бреговите се исчистени на критичните места; - Уредени се речните корита и бреговите на жешките точки.	ЕЛС Кавадарци во соработка со ЈП, ПО ДЗС Кавадарци, МЗШВ, МЖСПП	2021 – 2025 континуирано	 	Буџет на ЕЛС, буџет на РСМ, донатори
11	Чистење и уредување на поројните канали	Исчистени и уредени се поројните водотеци и канали на критичните места	ЕЛС Кавадарци во соработка со ЈП, ПО ДЗС Кавадарци, МЗШВ, МЖСПП	2021 – 2025 континуирано	 	Буџет на ЕЛС, буџет на РСМ, донатори
12	Чистење и уредување на отворените канали за наводнување и за одводнување	Исчистени и уредени се отворените канали за наводнување и одводнување на критичните места	ЕЛС Кавадарци во соработка со ЈП, ПО ДЗС Кавадарци, ЈП Водостопанство, МЗШВ, МЖСПП	2021 – 2025 континуирано	 	Буџет на ЕЛС, буџет на РСМ, буџет на ЈП Водостопанство, донатори
13	Зајакнување (ретрофит) за заштита од силни ветрови на приоритетни објекти во општинска сопственост (општинска зграда, училишни згради, градинки и сл.)	Заштитени се од силни ветрови најмалку 2 идентификувани приоритетни објекти во општинска сопственост	ЕЛС Кавадарци во соработка со РЦУК Кавадарци, ПО ДЗС Кавадарци, МОН, МТСП, донатори	2023, 2024, 2025	 	Буџет на ЕЛС, буџет на РСМ, донатори
14	Инсталирање и редовно одржување панична инсталација (светилки, сирени и сл.) и инфраструктура за итни состојби (евакуациони знаци, табли, патокази и сл.)	Инсталирана и редовно е одржувана панична инсталација и инфраструктура за итни состојби во сите објекти во општинска сопственост на подрачјето на Општина Кавадарци.	ЕЛС Кавадарци во соработка со РЦУК Кавадарци, ПО ДЗС Кавадарци, ОО ЦК Кавадарци, МОН, МТСП, донатори	2021 – 2025 континуирано	 	Буџет на ЕЛС, буџет на РСМ, буџет на локални субјекти, донатори
15	Обезбедување и инсталација панична инсталација и детектори за чад и јаглерод монооксид за домовите на лицата од ранливите категории граѓани	Најмалку 200 домаќинства на лица од ранливите категории граѓани имаат панична инсталација и вградени детектори за чад и јаглерод монооксид	ЕЛС Кавадарци во соработка со РЦУК Кавадарци, ПО ДЗС Кавадарци, ТППЕ Кавадарци, ОО ЦК Кавадарци, МОН, МТСП, донатори	2021 – 2025 континуирано	 	Буџет на ЕЛС, буџет на РСМ, донатори

МЕРКА 2.1.2: Реализација на неструктурни работи за превенција и ублажување катастрофи

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	НОСИТЕЛ НА АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКИ РОК	ИЗНОС МКД	ИЗВОР НА ФИНАНСИРАЊЕ
16	Реализирање неструктурни работи за заштита од пожари	• поставени се 20 информативни табли за забрана на палење стрништа на жешките точки; • поставени се 30 информативни табли за опасност од шумски пожари/забрана за палење на оган на жешките точки; • Редовно отстранување на тревата и вегетацијата покрај локалните сообраќајници; • Изработени се потребните проекти за противпожарна заштита и хидрантска мрежа	ЕЛС Кавадарци во соработка со ЈП, РЦУК, ПО ДЗС, ТППЕ Кавадарци, НШ ШС Бор	2021, 2022, 2023, 2024, 2025	\$	Буџет на ЕЛС, буџет на ЈП, донатори
17	Реализирање неструктурни работи за заштита од поплави	• Обележување на поплавиот бран низводно од високите брани во загрозените подрачја. • Изработка на планска/проектна документација за уредување/проширување речни корита и порои според приоритетна програма; • Изработка на планска и проектна документација за уредување на отворените канали за наводнување и за одводнување.	ЕЛС Кавадарци во соработка со ЈП Водостопанство, МЗШВ, МЖСПП, ЈП, приватен сектор	2022, 2023, 2024, 2025	\$	Буџет на оператори на брани
18	Пошумување голини и јавни простори за заштита од ерозија, силни ветрови и сл.	• Реализирање редовни активности за пошумување на голините и јавните простори.	ЕЛС Кавадарци во соработка со ЈП, НШ ШС Бор, приватен сектор	2021, 2022, 2023, 2024, 2025		Буџет на ЕЛС, ЈП, НШ ШС Бор, приватен сектор, донатори
19	Мониторинг над загадувањето на воздухот, водата и почвата од операторите со Б-еколошка дозвола	Реализирање редовен мониторинг	ЕЛС Кавадарци, ЦЈЗ ОЕ Кавадарци	2021, 2022,	\$	Буџет на ЕЛС, ЈП, ЦЈЗ ОЕ Кавадарци

20	Заштита на земјоделските имоти од временски непогоди	• Едукативни настани за осигурување на земјоделските површини; • Примена на систем капка по капка за заштеда на вода; • Заштита на посевите од град со поставување заштитни мрежи	ЕЛС Кавадарци во соработка со МЗШВ, АПРЗ, МЖСПП, ЦУК, приватен сектор, академија	2022, 2023, 2024 континуирано		Буџет на донатори
21	Изработка на планска и проектна документација за зајакнување (ретрофит) за заштита од силни ветрови на приоритетни објекти во општинска сопственост	• Планската и проектната документација е изработена според приоритетната листа на инвестиции.	ЕЛС Кавадарци во соработка со ЈП, донатори	2022, 2023, 2024, 2025 континуирано	\$	Буџет на ЕЛС, буџет на РСМ, донатори
22	Редовна проценка на степенот на заштита од пожари и други опасности на домаќинствата на лицата од ранливите категории граѓани	• Проценка на степенот на заштита од пожари на најмалку 200 домаќинства на лица од ранливите категории граѓани.	ЕЛС Кавадарци во соработка со ЈП, ТППЕ Кавадарци, ПО ДЗС Кавадарци	2021, 2022, 2023, 2024, 2025 континуирано	\$	Буџет на ЕЛС, буџет на РСМ, донатори
23	Дезинфекција, дезинсекција и дератизација на јавните површини и установи	• Реализирана дезинфекција на јавните површини и установи според потребите на одговорот на КОВИД-19; • Реализирана дезинсекција и дератизација за превенција од векторски преносливи болести и зоонози.	ЕЛС Кавадарци во соработка со ЈП, ЦЈЗ	2021, 2022, 2023, 2024 континуирано	\$	Буџет на ЕЛС, буџет на ЈП, донатори

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 2.2: Граѓаните на Општина Кавадарци се навремено информирани за ризиците и опасностите и се вклучени во локалната рамка за отпорност

МЕРКА 2.2.1: Навремено информирање и активно вклучување на ранливите категории граѓани во локалната рамка на отпорност

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	НОСИТЕЛ НА АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКИ РОК	ИЗНОС МКД	ИЗВОР НА ФИНАНСИРАЊЕ
24	Вклучување на најранливите категории на население кои би биле најмногу погодени од природните катастрофи, климатските промени и здравствените кризи во намалувањето ризици од катастрофи со цел за планирање ефикасна поддршка и помош	• Изработена мапа на најранливите категории граѓани на подрачјето на општината; • Ранливите групи граѓани се вклучени во подготовката на проценките и планските документи; • Реализирани целни активности за јакнење на свеста и знаењето за НРК на ранливите категории граѓани; • Изработени се 100 плана за заштита и спасување на домаќинствата на лицата со попреченост/лица од ранливите групи граѓани од подрачјето на општината; • Најмалку 100 лица со попреченост/од ранливите групи граѓани учествувале во едукација за заштита и самозаштита.	ЕЛС Квадарци во соработка со РЦУК Кавадарци, ПО ДЗС Кавадарци, ЈП, општински установи, МТСП, ОО ЦК, донатори	2022 – 2025 континуирано	\$ \$	Буџет на ЕЛС, донатори

МЕРКА 2.2.2: Континуирано информирање и едукација на населението од Општина Кавадарци

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	НОСИТЕЛ НА АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКИ РОК	ИЗНОС МКД	ИЗВОР НА ФИНАНСИРАЊЕ
25	Имплементирање активности за информирање и едукација на населението за намалување ризици од катастрофи	• Еднаш годишно, на 13 октомври на Меѓународниот ден за намалување ризици од катастрофи се реализира отворен ден на општината и ЈП за средби со граѓани и граѓански иницијативи за НРК; • Редовно се реализирани активности за подигање на јавната свест за НРК и климатските промени преку содржина на општинската веб-страница, поставување илустрирани плакати, јавни предавања и сл. • Формирани се три тима за врсничка едукација на теми за НРК и климатски промени и се реализирани активности за подигнување на свеста на младите.	ЕЛС Кавадарци во соработка со РЦУК Кавадарци, ПО ДЗС Кавадарци, ОО ЦК, МТСП, донатори	2022 – 2025 континуирано	\$	Буџет на ЕЛС, донатори
26	Јакнење на знаењето и капацитетот за НРК на членовите на Локалниот совет за превенција и советодавните групи граѓани во месните заедници	• Јакнење на знаењето и капацитетот за НРК на членовите на Локалниот совет за превенција; • Јакнење на знаењето и капацитетот за НРК на членовите на советодавните групи граѓани во месните заедници	ЕЛС Кавадарци во соработка со РЦУК Кавадарци, ПО ДЗС Кавадарци, ТППЕ Кавадарци, ОО ЦК Кавадарци	2022, 2023, 2024, 2025	\$	Буџет на ЕЛС, донатори
27	Промовирање на Прирачникот за граѓани за управување со кризи	• Издаден Прирачник за граѓани за управување со кризи и промовиран во заедницата	ЕЛС во соработка со ИДСЦС, ЦУК	2021	\$	Буџет на донатор

28	Континуирана промоција на волонтерството и основање доброволно противпожарно друштво во Општина Кавадарци	• Промоција на волонтерството за заштита од пожари; • Утврдување на потребата и формирање на доброволно противпожарно друштво	ЕЛС Кавадарци со ЈП, ТППЕ Штип, ПО ДЗС Штип, ОО ЦК Штип	2021 – 2025 континуирано	\$	Буџет на ЕЛС
29	Континуирана едукација за НРК, климатските и здравствените ризици на членовите на извидничките одреди во Општина Кавадарци	• Годишни настани за јакнење на знаењето и капацитетот на НРК на членовите на извидничките одреди	ЕЛС Кавадарци во соработка со РЦУК Кавадарци, ПО ДЗС Кавадарци, ТППЕ Кавадарци, ОО ЦК Кавадарци, извиднички одреди, Сојуз на извидници	2022, 2023, 2024, 2025	\$	Буџет на ЕЛС, донатори

СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТ 3: Подготвено Кавадарци – Засилена подготвеност за навремен, ефикасен и ефективен одговор на катастрофи и отпорен опоровок на Кавадарци

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 3.1: Општина Кавадарци и нејзините граѓани се подготвени за одговор

МЕРКА 3.1.1: Изработка на планска документација за подготвеност

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	НОСИТЕЛ НА АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКИ РОК	ИЗНОС МКД	ИЗВОР НА ФИНАНСИРАЊЕ
30	Изработка на план за заштита и спасување на ЕЛС Кавадарци (општинска зграда и општински установи)	• Донесен План за заштита и спасување на ЕЛС Кавадарци (општинска зграда); • Донесени Планови за заштита и спасување на општинските установи и институции на подрачјето на ЕЛС Кавадарци	ЕЛС Кавадарци, ЈП, основни училишта, градинка, ПО ДЗС Кавадарци	2021 - 2025	\$	Буџет на ЕЛС, буџет на општински установи и институции
31	Донесување План за продолжено дејствување (Business Continuity Plan) на ЕЛС Кавадарци	• За прв пат е донесен План за продолжено дејствување на ЕЛС Кавадарци	ЕЛС Кавадарци, ЦУК, ДЗС, донатори	2023	\$	Буџет на ЕЛС, донатори
32	Донесување Надворешен план за итни (вонредни) состојби	• Донесен е Надворешен план за итни (вонредни) состојби според Законот за заштита на животната средина	ЕЛС Кавадарци, ЦУК, ДЗС, донатори	2022	\$	Буџет на ЕЛС

33	Донесување План за комуникација за време на итни/кризни/вонредни состојби	• За прв пат е донесен План за комуникација за време на итни/кризни/вонредни состојби	ЕЛС Кавадарци во соработка со ЦУК, ДЗС, ТППЕ, донатори	2022	\$	Буџет на ЕЛС, донатори
----	--	---	--	------	----	------------------------

МЕРКА 3.1.2: Обезбедување соодветна опрема и професионална обука и тренинг

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	НОСИТЕЛ НА АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКИ РОК	ИЗНОС МКД	ИЗВОР НА ФИНАНСИРАЊЕ
34	Јакнење на капацитетите на членовите на општинскиот штаб за заштита и спасување (со фокус на подобро команднување, координација, комуникација и соработка на локално ниво во рамките на системите за управување со кризи и заштита и спасување)	• Годишна обука со цел за зајакнување на знаењето и капацитетите на членовите на општинскиот штаб	ЕЛС Кавадарци во соработка со РЦУК Кавадарци, ПО ДЗС Кавадарци, ТППЕ Кавадарци, ЦЈЗ ОЕ Кавадарци, ОО ЦК Кавадарци, донатори	2022, 2024	\$	Буџет на ЕЛС, донатори
35	Зајакнување на капацитетите на просторните сили за заштита и спасување на Општина Кавадарци	• Набавен е минимумот на потребната опрема и средства; • Реализирана е професионална обука и тренинг на просторните сили	ЕЛС во соработка со ПО ДЗС Кавадарци, ДЗС, ТППЕ Кавадарци	2022 – 2025 континуирано	\$ \$	Буџет на ЕЛС, буџет на РСМ, донатори
36	Зајакнување на капацитетите на ТППЕ Кавадарци	• Минимумот од потребната опрема е набавен; • Реализирана е професионална обука и тренинг на ТППЕ	ЕЛС во соработка со ПО ДЗС Кавадарци, ДЗС, ТППЕ Кавадарци	2022 – 2025 континуирано	\$ \$	Буџет на ЕЛС, буџет на РСМ, донатори
37	Редовна обука на претставници на ЕЛС Кавадарци за користење на ИКТ-алатки за намалување ризици од катастрофи	• Клучните лица од ЕЛС Кавадарци се обучени за користење на МКФФИС-алатката; • Клучните лица од ЕЛС Кавадарци се обучени за користење на НИКС-алатката.	ЕЛС Кавадарци со поддршка на РЦУК Кавадарци и ЦУК	2022, 2024	\$	Буџет на ЕЛС, буџет на ЦУК
38	Обука за комуникација во услови на катастрофа или криза за лицата задолжени за комуникација и за членовите на општинскиот штаб	• Клучните лица се обучени за успешна и ефикасна комуникација во услови на катастрофа или криза	ЕЛС Кавадарци со поддршка на ЦУК, ДЗС, донатори	2023	\$	Буџет на ЕЛС, буџет на донатори

МЕРКА 3.1.3: Реализација на активности за подготвеност на граѓаните на Општина Кавадарци

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	НОСИТЕЛ НА АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКИ РОК	ИЗНОС МКД	ИЗВОР НА ФИНАНСИРАЊЕ
39	Реализирање обуки, симулациони вежби и вежби за евакуација на граѓаните во месните заедници во услови на пандемија	•Најмалку 4 обуки, симулациони вежби или вежби за евакуација се реализирани во најизложените месни заедници	ЕЛС Кавадарци во соработка со ЈП, општински установи, РЦУК Кавадарци, ПО ДЗС Кавадарци, ТППЕ Кавадарци, ОО ЦК Кавадарци, ИМП, МВР ЦВР Кавадарци, локални субјекти	2022, 2023, 2024, 2025	\$	Буџет на ЕЛС, донатори
40	Реализирање редовни активности за подготвеност и одговор на катастрофи во јавни установи (на пр. општински објекти, училишта, градинки и сл.) во Општина Кавадарци, вклучувајќи обуки, симулациони вежби и вежби за евакуација со учество на локалните ресурси во итни ситуации и во услови на пандемија	• Редовна реализација на вежби во општинските установи во услови на пандемија и во услови по завршувањето на пандемијата	ЕЛС Кавадарци во соработка со ЈП, општински установи, РЦУК Кавадарци, ПО ДЗС Кавадарци, ТППЕ Кавадарци, ОО ЦК Кавадарци, ИМП, МВР ЦВР Кавадарци, локални субјекти	2022 - 2025	\$	Буџет на ЕЛС, буџет на општински установи, донатори
41	Едукација на населението изложено на ризици во жешките точки	• Фокусирана едукација на изложеното население на ризикот од шумски пожари, пожари на објекти и поплави.	ЕЛС Кавадарци со ЈП, ТППЕ Кавадарци, ПО ДЗС Кавадарци,	2021 – 2025 континуирано	\$	Буџет на ЕЛС
42	Фокусирано јакнење на знаењето и капацитетите за подготовка и одговор на ранливите категории граѓани (жени, млади, постари лица, лица со посебни потреби и др.)	• Фокусирана едукација за подготвеност и одговор на ранливите категории граѓани	ЕЛС Кавадарци со ЈП, ТППЕ Кавадарци, ПО ДЗС Кавадарци, ОО ЦК Кавадарци	2021 – 2025 континуирано	\$	Буџет на ЕЛС
43	Континуирано јакнење на знаењето и јавната свест за здравствената заштита и здравствените кризи на локално ниво, со посебен осврт на потребите и способностите на ранливите категории граѓани.	• Реализирање здравствена едукација со посебен осврт на ранливите категории граѓани	ЕЛС Кавадарци со ЈП, ТППЕ Кавадарци, ПО ДЗС Кавадарци, ЦЈЗ Кавадарци, ЈЗУ ЗД Кавадарци	2021 – 2025 континуирано	\$	Буџет на ЕЛС

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 3.2: Навремен, ефикасен и ефективен одговор на катастрофи

МЕРКА 3.2.1: Организација на итен одговор на Општина Кавадарци

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	НОСИТЕЛ НА АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКИ РОК	ИЗНОС МКД	ИЗВОР НА ФИНАНСИРАЊЕ
44	Определување патишта и локации за евакуација на граѓаните и нивно обележување	• Определени и обележани се главните патишта и локации за евакуација и собирни места во општината	ЕЛС Кавадарци во соработка со ПО ДЗС Кавадарци, ТППЕ Кавадарци	2022, 2023	\$	Буџет на ЕЛС
45	Засилена контрола на квалитетот на водата за пиење од водоводите и проверка на водата од природните извори во случај на суша или други елементарни непогоди	• Реализирање зачестени контроли на квалитетот на водата за пиење од водоводите и проверка на водата од природните извори	ЦЈЗ Кавадарци во соработка со ЕЛС Кавадарци и ЈП	2021, 2022, 2023, 2024, 2025 по потреба	\$	Буџет на ЕЛС, буџет на ЦЈЗ
46	Редовно информирање на населението	• Редовно информирање преку подготвени соопштенија, за локални медиуми, социјални мрежи и сл.	ЕЛС Кавадарци во соработка со РЦУК Кавадарци, ПО ДЗС Кавадарци, ЦЈЗ Кавадарци	2021 – 2025 континуирано	\$	Буџет на ЕЛС
47	Доставување заштитна опрема за КОВИД-19 за ранливите категории граѓани	Редовно доставување заштитна опрема (на пр. заштитни маски, средства за дезинфекција, заштитни ракавици и сл.) за КОВИД-19 за ранливите категории граѓани	ЕЛС Кавадарци, во соработка со ОО ЦК, ЈП, приватен сектор	2021, 2022	\$	Буџет на ЕЛС, донатори, приватен сектор

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 3.3: Осигурување отпорен опоравок на Општина Кавадарци и нејзините граѓани

МЕРКА 3.3.1: Воспоставување систем за брзо и точно утврдување на штетите и потребите на населението

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	НОСИТЕЛ НА АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКИ РОК	ИЗНОС МКД	ИЗВОР НА ФИНАНСИРАЊЕ
48	Воспоставување база на податоци на Општина Кавадарци за штети, загуби и потреби на погоденото население	• База на податоци за штети, загуби и потреби на погоденото население е воспоставена во дигитална форма	ЕЛС Кавадарци, ПО ДЗС Кавадарци, РЦУК Кавадарци, ТППЕ Кавадарци, ОО ЦК Кавадарци	2022	\$	Буџет на ЕЛС
49	Проценка на потребите на населението по катастрофа со осврт на потребите на ранливите групи население (жени, млади, стари, лица со посебни потреби и др.)	• Потребите на населението се проценети непосредно по катастрофалниот настан	ЕЛС Кавадарци, ПО ДЗС Кавадарци, ОО ЦК Кавадарци, меѓународни организации, НВО	2022 – 2025 континуирано	\$	Буџет на ЕЛС, буџет на ЦЈЗ
50	Обезбедување итни потреби на населението по катастрофа со осврт на потребите на ранливите групи на население (жени, млади, стари, лица со посебни потреби и др.)	Потребите на населението се обезбедени непосредно по катастрофалниот настан	ЕЛС Кавадарци, ПО ДЗС Кавадарци, ОО ЦК Кавадарци, меѓународни организации, НВО	2021 – 2025 континуирано	\$ \$	Буџет на ЕЛС
51	Редовно проценување на настанатите штети од страна на Општинската комисија за проценка на штети по елементарни непогоди	Општинската комисија за проценка на штети по елементарни непогоди навремено, ефективно и ефикасно ја спроведува постапката	ЕЛС Кавадарци	2021 – 2025 континуирано	\$	Буџет на ЕЛС, донатори, приватен сектор

МЕРКА 3.3.1: Реализирање активности за отпорен опоровок на населението на Општина Кавадарци

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	НОСИТЕЛ НА АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКИ РОК	ИЗНОС МКД	ИЗВОР НА ФИНАНСИРАЊЕ
52	Реализирање мерки за ревитализација по настанати катастрофални настани	Ревитализацијата по шумски пожари, пожари на отворено и на објекти, поплави и други опасности.	ЕЛС Кавадарци во соработка со ЈП, РЦУК Кавадарци, ПО ДЗС Кавадарци, ТППЕ Кавадарци, НШ ШС Бор, ЦЈЗ, сопственици на земјиште, сопственици на објекти, приватен сектор	2021 – 2025 континуирано	\$ \$	Буџет на ЕЛС, ЈП, донатори
53	Отпорна рехабилитација на објекти погодени од катастрофален настан според начелото - „Изгради повторно подобро“	До 2024 година 2 објекта во сопственост на општината се рехабилитирани или реконструирани	ЕЛС Кавадарци во соработка со ЈП, ДЗС, ЦУК, Влада на РСМ, надлежни министерства, донатори	2023, 2024, 2025	\$ \$	Буџет на ЕЛС, Буџет на РСМ, донатори

9. РЕАЛИЗИРАЊЕ, СЛЕДЕЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈА НА РЕАЛИЗАЦИЈАТА НА СТРАТЕШКИОТ ПЛАН

9.1 Реализирање на стратешкиот план

Стратешкиот план за намалување ризици од катастрофи за периодот 2021 – 2025 година ќе биде реализиран од страна на општинската администрација на Општина Кавадарци во координација со градоначалникот и Советот на општината и со партнерство и соработка со останатите субјекти на системот за управување со намалувањето на ризиците од катастрофи на локално и на национално ниво. Од страна на градоначалникот ќе биде назначен координатор за реализацијата на стратешкиот план (најчесто тоа е лицето кое ги исполнува задачите и обврските од управувањето со намалувањето ризици од катастрофи) и тој/таа во соработка со останатите делови на општинската администрација ќе обезбеди:

- Во соработка со градоначалникот ќе го определи тимот/работната група за реализација на планот;
- Практично имплементирање на активностите од акцискиот план преку координација на реализацијата на планските активности; • Ќе следи и ќе известува за реализацијата на планот, како на ниво на посебни мерки и целини, така и на ниво на целиот план;
- Следење и известување за реализацијата на планот, како на ниво на посебни мерки и целини, така и на ниво на целиот план; • Ќе подготвува квартални и годишни извештаи за реализацијата на планот и ќе ги доставува до Советот на општината, Градоначалникот, донаторите и партнерските организации;
- Иницирање постапка за ажурирање на планот;
- Подготовка на квартални и годишни извештаи за реализацијата на планот до Советот на општината, градоначалникот, донаторите и партнерските организации;
- Ќе врши и други работи определени од страна на градоначалникот и Советот на општината кои се потребни за реализација на планот.

За успешна, навремена и ефикасна реализација на стратешкиот план потребно е да се обезбедат неопходните човечки и финансиски ресурси

- **Финансиски ресурси** – Во согласност со акцискиот план, општината е неопходно навремено да ги планира финансиските средства кои се предвидени за реализација на мерките и активностите првенствено преку сопствениот буџет, но имајќи предвид дека буџетот е ограничен, преку изнаоѓање средства од други извори на пр. државен буџет, национални и регионални програми, мултилатерални и билатерални донатори, европски и други фондови.

- **Човечки ресурси** – Реализацијата на стратешкиот план ќе се спроведе со учество на постојниот персонал на општинската администрација, особено на лицата задолжени за намалувањето ризици од катастрофи. Сепак, во планот се предвидени и мерки и активности за градење на капацитетите на општинската администрација во наредниот период, паралелно со нивната имплементација, како во поглед на тематската област, така и во поглед на стекнување знаења и вештини од раководење со проекти, пристап до фондови и сл.

9.2 Следење и евалуација на стратешкиот план

Системот за следење и евалуација е составен дел од процесот на стратешкото планирање и обезбедување поддршка во постигнувањето на стратешките цели на планот, следење на напредокот на неговата реализација, утврдување на постојните предизвици и постигнатите резултати, заедно со обезбедување мерки и активности од планот, како и рефлектирање на стекнатото искуство и научените лекции. Последователно, овој систем за следење и евалуација се воспоставува според постоечката рамка за следење и евалуација програми и проекти на локално ниво. Со цел да се следат постигнувањата на планот, просечно достапните вредности од 2020 година ќе се користат како основни индикатори. Ажурирањето на вредностите може да се изврши за време на среднорочната ревизија на планот пред истекот на втората година од неговото донесување.

Следењето на планот се однесува на систематско собирање и обработка на податоци што можат да бидат корисни за подобрување на процесот на донесување одлуки, информирање на засегнатите страни и осигурување на нивниот придонес, како и идентификување на напредокот на остварувањето на мерките и активностите, идентификување застои и донесување стратегии за нивно надминување, како и соодветно ажурирање на акциската рамка на планот.

Се планира да има две евалуации на Стратешкиот план за намалување ризици од катастрофи за Општина Кавадарци и тоа на неговите стратешки цели и на постигнатите резултати - среднорочна евалуација по истекот на втората година од донесувањето на планот и крајна евалуација во последните три месеци од истекот на четвртата година од донесувањето на планот. Евалуацијата ќе ги земе предвид не само индикаторите од планот туку и пошироките индикатори од областа на управување со намалувањето ризици од катастрофи и одржливиот развој на општината. Соодветната методологија за евалуација ќе ја примени надлежниот евалуатор. Евалуациите се препорачува да ги изврши субјект за надворешна проценка.

Реализацијата и следењето на исполнувањето на планот ќе биде спроведено од страна на надлежната администрација на општината, назначена од страна на градоначалникот. Последователно ќе се подготвуваат годишни извештаи за напредокот на реализирањето, како и соодветно ажурирање на планот доколку е потребно, по основ на дополнителни активности или граѓански иницијативи кои би можеле да се реализираат во предвидената временска рамка.

9.3 Стратешки план за намалување ризици од катастрофи на Општина Кавадарци – Рамка за следење (Ќе се дефинира со финалната верзија и потврдувањето на акцискиот план)

СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТ 1: Информираност за опасностите и ризиците – реализација на локални политики, мерки и активности за отпорност на катастрофи

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 1.1: Подобрено знаење на локалните субјекти за намалување ризици од катастрофи

МЕРКА 1.1.1: Континуирана едукација на општинската администрација и субјектите на локално ниво за подобро знаење за проценка на ризици и опасности

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИНДИКАТОРИ	Посакувана цел	Фреквенција на следење	Извор на верификација
1	Редовно спроведување обуки за општинската администрација и локалните субјекти за намалување ризици од катастрофи	- Една обука за проценка на ризици и опасности, вклучувајќи ги и климатските и здравствените ризици; - Онлајн обуки за управување со кризи на вебWплатформата за учење <https://opstinski.mk> - Обука на општинската администрација за користење на системот за електронска проценка.	- Број на учесници на обука за проценка на ризици и опасности; - Број на учесници на онлајн обука; - Број на учесници на обука за користење систем за ел. проценка	8 учесници на обука за проценка на ризици и опасности; 20 учесници на онлајн обука; 5 учесници на обука за користење систем за ел. проценка	Годишно	- Курикулум за обука; - Веб-лог од онлајн платформа; - Извештај за обука; - Сертификати за обука

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 1.2: Интегрирана мултихазард, мултиризик и мултисекторска проценка за подрачјето на Општина Кавадарци

МЕРКА 1.2.1: Редовно донесување и ажурирање на процените на загрозеност и основните плански документи за намалување ризици од катастрофи на подрачјето на Општина Кавадарци

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИНДИКАТОРИ	Посакувана цел	Фреквенција на следење	Извор на верификација
2	Редовно ажурирање на проценки на загрозеност од ризици и опасности	- Ажурирана е Проценка на загрозеност на подрачјето на Општина Кавадарци еднаш годишно или по секој катастрофален настан; - Ажурирана Проценка на загрозеност на Општина Кавадарци од природни опасности и други несреки.	Тековно ажурирање на двете проценки.	Проценките на загрозеност се редовно или по потреба ажурирани	Годишно	- Објавени проценки на загрозеност; - Одлуки за ажурирање проценки; - Одлука за донесување на проценките од страна на Советот на општината; - Службен гласник на општината.

3	Донесување и ажурирање основни плански документи за намалување ризици од катастрофи на подрачјето на Општина Кавадарци	• Ажуриран е План за заштита и спасување на Општина Кавадарци од природни непогоди и други несреќи; • Донесен Оперативен план за заштита и одбрана од поплави за Општина Кавадарци; • Донесен е План за заштита од пожари на подрачјето на Општина Кавадарци; • Донесен е Оперативен план за заштита од природни непогоди во зимски услови; • Донесена е годишна Програма за активности на Општина Кавадарци во областа на противпожарната заштита; • Донесен е Оперативен план за заштита од природни непогоди во зимски услови; • Донесен е Оперативен план за справување со појава на заразна болест КОВИД-19 кај луѓето; • Донесена е Програма за спроведување општи мерки за заштита на населението од заразни болести на подрачјето на Општина Кавадарци на годишно ниво.	• Тековно донесување или ажурирање	• Основните плански документи се донесени или редовно се ажурирани	Годишно	• Објавени основни плански документи; • Одлуки за донесување/ажурирање основни плански документи; • Одлука за донесување на основните плански документи од страна на Советот на општината; • Службен гласник на општината.
4	Донесување Програма за заштита од пожари за подрачјето на Строгиот природен резерват – Орнитолошки локалитет „Тиквеш“	Изработена е Програма за заштита од пожари за подрачјето на Строгиот природен резерват – Орнитолошки локалитет Тиквеш	• Тековно донесување на програмата.	• Програмата за заштита од пожари е донесена/ажурирана	Годишно	• Објавена програма; • Одлуки за донесување/ажурирање на програмата.
5	Изработка на мапи на опасности и ризици на Општина Кавадарци и публикување на kavadarci.gov.mk	Изработени се мапи на опасности и ризици за подрачјето на Општина Кавадарци и се достапни јавно	• Број на мапи на опасности и ризици	• Публикувани се 4 мапи за 4 опасности и ризици	Годишно	• Објавени мапи на опасности и ризици; • Веб-страница на општина.

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 1.3: Вклучување на намалувањето ризици од катастрофи во стратешкото и развојното планирање на локално ниво

МЕРКА 1.3.1: Вклучување на намалувањето ризици и катастрофи во клучните сектори на локално ниво

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИНДИКАТОРИ	Посакувана цел	Фреквенција на следење	Извор на верификација
6	Вклучување на намалувањето ризици од катастрофи на локално ниво	- Подготвени вертикални и хоризонтални обрасци за стратешко планирање; - Реализирана обука на општинската администрација за вклучување на НРК во стратешките и развојните програми, планови и клучни сектори; - Донесени приоритетни стратешки програмски и развојни документи од клучните сектори со вклучено намалување ризици од катастрофи	- Публикација за вертикални и хоризонтални обрасци; - Број на обуки за општинската администрација; - Број на обучени општински службеници; - Број на стратешки/ програмски/ плански документи од два клучни сектори	- Публикувани се вертикалните и хоризонталните обрасци; - Реализирана е обуката на општинската администрација; 8 стручни лица се обучени; - Три стратешки/ програмски/ плански документи од три клучни сектори.	Годишно	- Објавени вертикални и хоризонтални обрасци; - Извештај од обука; - Потврда за учество на обука; - Одлука за донесување два стратешки/ програмски/ плански документа од два клучни сектора; - Службен гласник на општината

Стратешки приоритет 2: Инвестиции за отпорност на Општина Кавадарци

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 2.1.: Реализација на структурни и неструктурни работи за превенција и ублажување катастрофи

МЕРКА 2.1.1: Реализација на структурни работи за превенција и ублажување катастрофи

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИНДИКАТОРИ	Посакувана цел	Фреквенција на следење	Извор на верификација
7	Реализирање структурни мерки за противпожарна заштита	- Изградени се просеки за заштита од ширењето на шумските пожари; - Изградени се зафати на водотеците во шумските предели за обезбедување вода за гасење.	- Број на локации - Должина во метри на изградени пресеки. - Број на изградени зафати; - Волумен на зафатена вода.	Зајакната заштита од шумски пожари според приоритети за дејствување.	Годишно	- Техничка документација; - Градежна книга/дневник; - Извештај за работите.
8	Инфраструктурни мерки за заштита од пожари на Строгиот природен резерват – Орнитоолошки локалитет „Тиквеш“	Реализирани се инфраструктурни мерки за заштита од пожари на строгиот природен резерват	- Број на реализирани мерки. - Вид реализирани мерки.	Зајакната заштита од пожари на Строгиот природен резерват – орнитоолошки локалитет „Тиквеш“	Годишно	- Техничка документација; - Градежна книга/дневник; - Извештај за работите.

9	Изградба на хидрантска мрежа за брза и ефикасна интервенција при пожари	Изведена е хидрантска мрежа за брза и ефикасна интервенција при пожари на селектирани општински објекти и јавни површини	• Должина во м на хидрантска мрежа; • Број на хидранти/приклучоци; • Број на објекти со хидрантска мрежа.	• Зајакната заштита од пожари во урбан простор.	Годишно	• Техничка документација; • Градежна книга/дневник; • Извештај за работите.
10	Реализирање структурни мерки за заштита од поплави	• Проширени се речните корита и бреговите се исчистени на критичните места; • Уредени се речните корита и бреговите на жешките точки.	• Број на критични места; • Должина во метри на исчистени, уредени речни корита и брегови.	• Зајакната заштита од поплави преку одржување на постојната и инвестирање во нова инфраструктура.	Годишно	• Техничка документација; • Градежна книга/дневник; • Извештај за работите.
11	Чистење и уредување на поројните канали	• Исчистени и уредени се поројните водотеци и канали на критичните места	• Број на критични места; • Должина во метри на исчистени и уредени поројни водотеци и канали.	• Зајакната заштита од поплави преку одржување на постојната и инвестирање во нова инфраструктура.	Годишно	• Техничка документација; • Градежна книга/дневник; • Извештај за работите.
12	Чистење и уредување на отворените канали за наводнување и за одводнување	• Исчистени и уредени се отворените канали за наводнување и одводнување на критичните места.	• Број на критични места; • Должина во метри на исчистени и уредени канали.	• Зајакната заштита од поплави преку одржување на постојната и инвестирање во нова инфраструктура.	Годишно	• Техничка документација; • Градежна книга/дневник; • Извештај за работите.
13	Зајакнување (ретрофит) за заштита од силни ветрови на приоритетни објекти во општинска сопственост (општинска зграда, училишни згради, градинки и сл.)	• Најмалку 2 идентификувани приоритетни објекти во општинска сопственост се заштитени од силни ветрови.	• Вид објекти; • Вкупна зајакната површина.	• Зајакната заштита на приоритетните општински објекти од силни ветрови.	Годишно	• Техничка документација; • Градежна книга/дневник; • Извештај за работите.
14	Инсталирање и редовно одржување панична инсталација (светилки, сирени и сл.) и инфраструктура за итни состојби (евакуациони знаци, табли, патокази и сл.)	• Инсталирана и редовно одржувана е панична инсталација и инфраструктура за итни состојби во сите објекти во општинска сопственост на подрачјето на Општина Кавадарци.	• Број на објекти и локации; • Тип и вид панична инсталација и инфраструктура.	• Зајакната заштита на граѓаните и институциите во случај на итни состојби и настани	Годишно	• Техничка документација; • Градежна книга/дневник; • Извештај за работите.
15	Обезбедување и инсталација на панична инсталација и детектори за чад и јаглерод моноксид за домовите на лицата од ранливите категории граѓани	• Најмалку 200 домаќинства на лица од ранливите категории на граѓани имаат панична инсталација и вградени детектори за чад и јаглерод моноксид	• Број на објекти и локации; • Тип и вид панична инсталација и детектори; • Број на корисници м/ж.	• 200 објекти во населените места; • Приближно 500 лица се корисници.	Годишно	• Техничка документација; • Градежна книга/дневник; • Извештај за работите.

МЕРКА 2.1.2: Реализација на неструктурни работи за превенција и ублажување катастрофи

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИНДИКАТОРИ	Посакувана цел	Фреквенција на следење	Извор на верификација
16	Реализирање неструктурни работи за заштита од пожари	• Поставени се 20 информативни табли за забрана за палење на стрништа на жешките точки; • Поставени се 30 информативни табли за опасност од шумски пожари/забрана за палење оган на жешките точки; • Редовно отстранување на тревата и вегетацијата покрај локалните сообраќајници; • Изработени се потребните проекти за противпожарна заштита и хидрантска мрежа.	• Број на локации; • Тип табли; • Исчистена површина во м2 од треви и вегетација покрај локалните сообраќајници.	• 20 информативни табли за забрана на палење на стрништа; • 30 информативни табли за опасност од шумски пожари/забрана за палење оган; • Површина во м2. • 2 изработени проекти	Годишно	• Техничка документација; • Техничка спецификација; • Потврда за испорака на табли; • Градежна книга; • Извештај за работите; • Фото-документација.
17	Реализирање работи за заштита од поплави	• Обележување на поплавниот бран низводно од високите брани во загрозените подрачја. • Изработка на планска/проектна документација за уредување/проширување речни корита и порои според приоритетна програма.	• Број на локации со знаци за поплавен бран; • Број на планови/проекти.	• 10 локации; • 5 плански/проектни документи.	Годишно	• Техничка документација; • Техничка спецификација; • Ревизија на проекти; • Извештај за работите
18	Пошумување голини и јавни простори за заштита од ерозија, силни ветрови и сл.	• Реализирање редовни активности за пошумување на голините и јавните простори	• Број на локации за пошумување; • Вид садници; • Број на садници.	• Пошумени локации; • Број на садници.	Годишно	• Техничка спецификација; • Извештај за обезбедени садници; • Извештај за работите
19	Мониторинг над загадувањето на воздухот, водата и почвата од операторите со Б-еколошка дозвола	• Реализирање редовен мониторинг.	• Број на локации; • Број на мерни станици; • Број на оператори.	• 10 локации; • 10 мерни станици; • 5 оператори со Б-еколошка дозвола.	Годишно	• Техничка спецификација; • Извештаи од мониторинг; • Елаборати за Б-еколошки дозволи.

20	Заштита на земјоделските имоти од временски непогоди	• Едукативни настани за осигурување на земјоделските површини; • Примена на систем капка по капка за заштеда на вода; • Заштита на посевите од град со поставување заштитни мрежи	• Број на едукативни настани; • Број на присутни земјоделци + м/ж; • Број на издадени осигурителни полиси; • Број на посеви заштитени од град; • Површина на земјоделско земјиште заштитена од град.	• 3 едукативни настани; • 20 посеви со систем капка по капка; • 20 посеви заштитени од град.	Годишно	• Извештај од едукативни настани; • Список на присутни земјоделци; • Издадени осигурителни полиси; • Техничка спецификација за систем капка по капка; • Техничка спецификација на заштитни мрежи; • Извештај за работите.
21	Изработка на планска и проектна документација за зајакнување (ретрофит) за заштита од силни ветрови на приоритетни објекти во општинска сопственост	• Изработена е планската и проектната документација според приоритетната листа на инвестиции.	• Број на планови/проекти; • Број на објекти; • Вид објекти; • Локации.	• 2 објекти зајакнати од силни ветрови	Годишно	• Техничка спецификација; • Планска/проектна документација; • Градежна книга/дневник; • Фото-документација; • Извештаи од работите.
22	Редовна проценка на степенот на заштита од пожари и други опасности на домаќинствата на лицата од ранливите категории граѓани	• Проценка на степенот на заштита од пожари на најмалку 200 домаќинства на лица од ранливите категории граѓани	• Број на локации; • Број на корисници – семејства + м/ж + возрасни групи.	• 200 домаќинства во населените места по приоритет; • 500 лица се корисници.	Годишно	• Извештај за избор на локации; • Изработени проценки.
23	Дезинфекција, дезинсекција и дератизација на јавните површини и установи	• Реализирана дезинфекција на јавните површини и установи според потребите на одговорот на КОВИД-19; • Реализирана дезинсекција и дератизација за превенција од векторски преносливи болести и зоонози.	• Број на јавни објекти; • Површина во м2 која е дезинфицирана. • Површина во м2 на која е извршена дезинсекција; • Број на објекти/локации во која е извршена дератизација.	• 20 јавни објекти; • 10 000 м2 површина. • 50 локации	Годишно	• Извештај за избор на локации; • Извештај од работите.

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 2.2: Граѓаните на Општина Кавадарци се навремено информирани за ризиците и опасностите и се вклучени во локалната рамка за отпорност

МЕРКА 2.2.1: Навремено информирање и активно вклучување на ранливите категории граѓани во локалната рамка на отпорност

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИНДИКАТОРИ	Посакувана цел	Фреквенција на следење	Извор на верификација
24	Вклучување на најранливите категории население кои би биле најмногу погодени од природните катастрофи, климатските промени и здравствените кризи во намалувањето ризици од катастрофи со цел за планирање ефикасна поддршка и помош	• Изработена мапа на најранливите категории граѓани на подрачјето на општината; • Ранливите групи граѓани се вклучени во подготовката на проценките и планските документи; • Реализирани целни активности за јакнење на свеста и знаењето за НРК на ранливите категории граѓани; • Изработени се 100 планови за заштита и спасување на домаќинствата на лицата со попреченост/лица од ранливите групи граѓани од подрачјето на општината; • Најмалку 100 лица со попреченост/од ранливите групи на граѓани учествувале во едукација за заштита и самозаштита.	• Број на локации; • Број на лица – семејства + м/ж + возрастни групи.	• Сите населени места на подрачјето на општината; • Сите ранливи групи се мапирани; • 100 домаќинства во населените места; • 100 лица се корисници.	Годишно	• Извештај за избор на локации/лица; • Изработена мапа; • Изработени проценки; • Извештаи од активности.

МЕРКА 2.2.2: Континуирано информирање и едукација на населението од Општина Кавадарци

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИНДИКАТОРИ	Посакувана цел	Фреквенција на следење	Извор на верификација
25	Имплементирање активности за информирање и едукација на населението за намалување ризици од катастрофи	• Еднаш годишно на 13 октомври на Меѓународниот ден за НРК се реализира отворен ден на општината и ЈП за средби со граѓани и граѓански иницијативи за НРК; • Редовно се реализирани активности за подигнување на јавната свест за НРК и климатските промени преку содржина на општинската веб-страница, поставување илустрирани плакати, јавни предавања и др. • Формирани се три тима за врсничка едукација на теми за НРК и климатски промени и се реализирани активности за подигнување на свеста на младите	• Број на учесници; • Број на иницијативи; • Вид активности за подигнување на јавната свест; • Број на учесници; • Опфатено население + м/ж; • Број на членови на тимовите за врсничка едукација	• 100 лица учесници во отворениот ден; • 5 иницијативи на годишно ниво; • 8 годишни активности; • 9 лица се членови на двата тима за врсничка едукација.	Годишно	• Извештај од отворениот ден; • Информативен и едукативен материјал; • Извештаи од спроведени активности; • Одлука за формирање тимови за врсничка едукација; • Извештаи за работа на тимовите.

26	Јакнење на знаењето и капацитетот за НРК на членовите на Локалниот совет за превенција и советодавните групи граѓани во месните заедници	• Јакнење на знаењето и капацитетот за НРК на членовите на Локалниот совет за превенција; • Јакнење на знаењето и капацитетот за НРК на членовите на советодавните групи граѓани во месните заедници	• Број на учесници; • Број на настани; • Број на месни заедници.	• 12 члена на локалниот совет; • 40 члена на советодавните групи граѓани; • 10 месни заедници.	Годишно	• Извештај од настаните за едукација; • Информативен материјал; • Извештаи од спроведени активности.
27	Промовирање на Прирачникот за граѓани за управување со кризи	• Издаден Прирачник за граѓани за управување со кризи и промовиран во заедницата	• Број на примероци; • Број на промотивни настани; • Број на пристапувања на онлајн верзијата на прирачникот.	• Граѓаните од Општина Кавадарци се едуцирани за управување со кризи.	Годишно	• Издаден Прирачник за граѓани за управување со кризи; • Извештај од промотивните настани.
28	Континуирана промоција на волонтерството и основање доброволно противпожарно друштво во Општина Кавадарци	• Промоција на волонтерството за заштита од пожари; • Утврдување на потребата и формирање доброволно противпожарно друштво	• Број на реализирани активности; • Број на повици за вклучување волонтери во ДППД; • Број на нови волонтери – членови на ДППД (м/ж).	• Волонтерството во противпожарната заштита и членувањето во ДППД е континуирано промовирано.	Годишно	• Извештај од активности; • Извештај од ДППД.
29	Континуирана едукација за НРК, климатските и здравствените ризици на членовите на извидничките одреди во Општина Кавадарци	• Годишни настани за јакнење на знаењето и капацитетот на НРК на членовите на извидничките одреди	• Број на настани; • Број на извиднички одреди; • Број на извидници.	• Три настани; • Два извиднички одреди; • 40 извидници.	Годишно	• Извештај од активности.

СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТ 2: Подготвено Кавадарци – Засилена подготвеност за навремен, ефикасен и ефективен одговор на катастрофи и отпорен опоравок на Кавадарци

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 2.1: Општина Кавадарци и нејзините граѓани се подготвени за одговор

МЕРКА 2.1.1: Изработка на планска документација за подготвеност

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИНДИКАТОРИ	Посакувана цел	Фреквенција на следење	Извор на верификација
30	Изработка на план за заштита и спасување на ЕЛС Кавадарци (општинска зграда и општински установи)	- Донесен План за заштита и спасување на ЕЛС Кавадарци (општинска зграда); - Донесени Планови за заштита и спасување на општинските установи и институции на подрачјето на ЕЛС Кавадарци	- Донесен План за заштита и спасување; - Број на општински установи и институции со планови за заштита и спасување.	Изработени и донесени се планови за заштита и спасување на ЕЛС Кавадарци и нејзините установи и институции.	Годишно	- Објавен План за заштита и спасување на ЕЛС Кавадарци; - Објавени планови за заштита и спасување на општинските установи и институции; - Одлуки за донесување на плановите за заштита и спасување.
31	Донесување План за продолжено дејствување (Business Continuity Plan) на ЕЛС Кавадарци	За прв пат е донесен План за продолжено дејствување на ЕЛС Кавадарци	Донесен План за продолжено дејствување на ЕЛС Кавадарци	Обезбедено континуирано дејствување на ЕЛС Кавадарци	Годишно	- Одлука за донесување План за продолжено дејствување; - План за Продолжено дејствување; - Одлука за усвојување.
32	Донесување Надворешен план за итни (вонредни) состојби	Донесен е Надворешен план за итни (вонредни) состојби според Законот за заштита на животната средина	Донесен Надворешен план за итни (вонредни) состојби на Општина Кавадарци	Зајакната превенција и подготвеност за техничко-технолошки инциденти и катастрофи	Годишно	- Одлука за донесување на Надворешен план; - Надворешен план за итни (вонредно) состојби; - Одлука за усвојување.
33	Донесување План за комуникација за време на итни/кризни/вонредни состојби	За прв пат е донесен План за комуникација за време на итни/кризни/вонредни состојби	Донесен План за комуникација за време на итни/кризни/вонредни состојби.	Зајакната и навремена кризна комуникација.	Годишно	- Одлука за донесување план; - План за комуникација; - Одлука за усвојување на планот.

МЕРКА 3.1.2: Обезбедување соодветна опрема и професионална обука и тренинг

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИНДИКАТОРИ	Посакувана цел	Фреквенција на следење	Извор на верификација
34	Јакнење на капацитетите на членовите на општинскиот штаб за заштита и спасување (со фокус на подобро командување, координација, комуникација и соработка на локално ниво во рамките на системите за управување со кризи и заштита и спасување)	Годишна обука со цел за зајакнување на знаењето и капацитетите на членовите на општинскиот штаб	- Број на учесници; - Број на настани.	15 членови и заменици-членови; - Реализирана обука на две години.	Годишно	- Едукативен материјал; - Извештај од спроведени активности.
35	Зајакнување на капацитетите на просторните сили за заштита и спасување на Општина Кавадарци	- Минимумот на потребната опрема и средства се набавени; - Реализирана е професионална обука и тренинг на просторните сили	- Тип/вид набавена опрема и средства; - Број на настани; - Број на членови на просторните сили (м/ж).	Членовите на просторните сили за заштита и спасување располагаат со потребните опрема и средства и со подобрени капацитети.	Годишно	- Техничка спецификација; - Потврда за прием на опрема/средства; - Извештај од спроведени активности.
36	Зајакнување на капацитетите на ТППЕ Кавадарци	- Минимумот на потребната опрема е набавен; - Реализирана е професионална обука и тренинг на ТППЕ	- Тип/вид набавена опрема и средства; - Број на настани; - Број на членови на ТППЕ (м/ж).	Членовите на ТППЕ располагаат со потребните опрема и средства и со подобрени капацитети.	Годишно	- Техничка спецификација; - Потврда за прием на опрема/средства; - Извештај од спроведени активности.
37	Редовна обука на претставници на ЕЛС Кавадарци за користење ИКТ-алатки за намалување ризици од катастрофи	- Клучните лица од ЕЛС Кавадарци се обучени за користење на МКФФИС-алатката; - Клучните лица од ЕЛС Кавадарци се обучени за користење на НИКС-алатката.	Број на стручни лица од општинската администрација.	6 стручни лица се обучени за користење на МКФФИС и НИКС-алатките.	Годишно	- Едукативен материјал; - Извештај од спроведени активности.
38	Обука за комуникација во услови на катастрофа или криза за лицата задолжени за комуникација и за членовите на општинскиот штаб	Клучните лица се обучени за успешна и ефикасна комуникација во услови на катастрофа или криза	Број на стручни лица од општинската администрација.	15 стручни лица се обучени за комуникација.	Годишно	- Едукативен материјал; - Извештај од спроведени активности.

МЕРКА 3.1.3: Реализација на активности за подготвеност на граѓаните на Општина Кавадарци

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИНДИКАТОРИ	Посакувана цел	Фреквенција на следење	Извор на верификација
39	Реализирање обуки, симулациони вежби и вежби за евакуација на граѓаните во месните заедници во услови на пандемија	• Најмалку 4 обуки, симулациони вежби или вежби за евакуација се реализирани во најизложените месни заедници	• Вид вежби; • Број на настани; • Број на учесници (м/ж).	• 4 вежби; • 4 населени места; • 80 лица се учесници.	Годишно	• Извештај од спроведени активности.
40	Реализирање редовни активности за подготвеност и одговор на катастрофи во јавни установи (на пр. општински објекти, училишта, градинки и сл.) во Општина Кавадарци, вклучувајќи обуки, симулациони вежби и вежби за евакуација со учество на локалните ресурси во итни ситуации и во услови на пандемија	• Редовна реализација на вежби во општинските установи во услови на пандемија и во услови по завршувањето на пандемијата	• Вид вежби; • Број на настани; • Број на учесници (м/ж).	• 8 вежби; • 4 населени места; • 160 лица се учесници.	Годишно	• Извештај од спроведени активности.
41	Едукација на населението изложено на ризици во жешките точки	• Фокусирана едукација на изложеното население на ризикот од шумски пожари, пожари на објекти и поплави.	• Број на настани; • Број на населени места; • Број на учесници (м/ж).	• 10 населени места; • 500 лица се учесници.	Годишно	• Извештај од спроведени активности.
42	Фокусирано јакнење на знаењето и капацитетите за подготовка и одговор на ранливите категории граѓани (жени, млади, постари лица, лица со посебни потреби и др.)	• Фокусирана едукација за подготвеност и одговор на ранливите категории граѓани	• Број на настани; • Број на населени места; • Број на учесници (м/ж)	• 12 населени места; • 120 лица се учесници.	Годишно	• Извештај од спроведени активности.
43	Континуирано јакнење на знаењето и јавната свест за здравствената заштита и здравствените кризи на локално ниво, со посебен осврт на потребите и способностите на ранливите категории граѓани.	• Реализирање здравствена едукација со посебен осврт на ранливите категории граѓани	• Број на настани; • Број на населени места; • Број на учесници (м/ж).	• 20 населени места; • 200 лица се учесници.	Годишно	• Извештај од спроведени активности.

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 2.2: Навремен, ефикасен и ефективен одговор на катастрофи

МЕРКА 2.2.1: Организација на итен одговор на Општина Кавадарци

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИНДИКАТОРИ	Посакувана цел	Фреквенција на следење	Извор на верификација
44	Определување патишта и локации за евакуација на граѓаните и нивно обележување	• Главните патишта и локации за евакуација и собирни места во општината се определени и обележени	• Број на локации; • Број на населени места; • Број на знаци.	• Определени се патиштата и локациите и истите се обележани со цел за непречена евакуација.	Годишно	• Мапа на патишта и локации; • Извештај од спроведени активности.
45	Засилена контрола на квалитетот на водата за пиење од водоводите и проверка на водата од природните извори во случај на суша или други елементарни непогоди	• Реализирање зачестени контроли на квалитетот на водата за пиење од водоводите и проверка на водата од природните извори	• Број на контроли; • Вид контроли; • Број на населени места	• Според програмите и плановите се врши контрола во сите зафатени населени места.	Годишно	• Мапа на населени места; • Резултати од спроведени контроли со вредности; • Извештај од спроведени
46	Редовно информирање на населението	Редовно информирање преку подготвени соопштенија, за локални медиуми, социјални мрежи и сл.	• Број на настани; • Број на населени места; • Опфатено население (м/ж).	• Сите населени места и сите граѓани	Годишно	• Извештај од спроведени активности.
47	Доставување заштитна опрема за КОВИД-19 за ранливите категории граѓани	Редовно доставување заштитна опрема (на пр. заштитни маски, средства за дезинфекција, заштитни ракавици и сл.) за КОВИД-19 за ранливите категории граѓани	• Број на парчиња опрема; • Број на населени места; • Број на граѓани-приматели (м/ж)	• Обезбедена заштита од пренесување КОВИД-19 за најранливите категории граѓани	Годишно	• Спецификација; • Извештај од спроведени активности.

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 3.3: Осигурување на отпорен опоравок на Општина Кавадарци и нејзините граѓани

МЕРКА 3.3.1: Воспоставување систем за брзо и точно утврдување на штетите и потребите на населението

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИНДИКАТОРИ	Посакувана цел	Фреквенција на следење	Извор на верификација
48	Воспоставување база на податоци на Општина Кавадарци за штети, загуби и потреби на погоденото население	• Воспоставена е база на податоци за штети, загуби и потреби на погоденото население во дигитална форма	• Вид база на податоци; • Опфатено население (м/ж).	• Погоденото население е опфатено во базата на податоци.	Годишно	• Извештај од базата на податоци; • Извештај од спроведени активности.

49	Проценка на потребите на населението по катастрофа со осврт на потребите на ранливите групи население (жени, млади, стари, лица со посебни потреби и др.)	Потребите на населението се проценети непосредно по катастрофалниот настан	- Број на населени места; - Вид потреби; - Опфатено население (м/ж).	Проценети се потребите на погоденото население по катастрофален настан.	Годишно	- Извештај од проценките; - Извештај од спроведени активности.
50	Обезбедување итни потреби на населението по катастрофа со осврт на потребите на ранливите групи население (жени, млади, стари, лица со посебни потреби и др.)	Потребите на населението се обезбедени непосредно по катастрофалниот настан	- Број на населени места; - Вид итни потреби; - Опфатено население (м/ж); - Опфатени ранливи категории граѓани (м/ж).	Обезбедени се итните потреби за погоденото население.	Годишно	- Извештај од проценките; - Извештај од спроведени активности.
51	Редовно проценување на настанатите штети од страна на Општинската комисија за проценка на штети по елементарни непогоди	Општинската комисија за проценка на штети по елементарни непогоди навремено, ефективно и ефикасно ја спроведува постапката	- Број на населени места; - Број на настани со проценки на штети; - Вкупни штети.	Проценети се настанатите штети по елементарните непогоди.	Годишно	- Извештај од проценките; - Извештај од спроведени активности.

МЕРКА 3.3.1: Реализирање активности за отпорен опоровок на населението на Општина Кавадарци

#	АКТИВНОСТ	ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИНДИКАТОРИ	Посакувана цел	Фреквенција на следење	Извор на верификација
52	Реализирање мерки за ревитализација по настанати катастрофални настани	Ревитализација по шумски пожари, пожари на отворено и на објекти поплави и други опасности.	- Број на настани; - Број на планови за ревитализација; - Број на мерки за ревитализација; - Опфатено население (м/ж).	По катастрофални настани се реализирани плановите и мерките за ревитализација.	Годишно	- Планови за ревитализација; - Извештај од спроведени мерки и активности.
53	Отпорна рехабилитација на објекти погодени од катастрофален настан според начелото - „Изгради повторно подобро“	До 2024 година 2 објекта во сопственост на општината се рехабилитирани/реконструирани	Два објекта по приоритет.	Два приоритетни објекти се рехабилитирани/реконструирани.	Годишно	- Техничка документација; - Проектна документација; - Градежна книга/дневник; - Извештај од спроведена работа.

ПРИЛОГ 1 – Надлежности на Општина Кавадарци²⁴ се:

1. Урбанистичко (урбано и рурално) планирање, издавање одобренија за градење објекти од локално значење утврдени со закон, уредување на просторот и уредување на градежното земјиште;

2. Заштита на животната средина и природата, во смисла на преземање мерки за заштита и спречување од загадување на водата, воздухот, земјиштето, заштита на природата, заштитата од бучава и нејонизирачко зрачење;

3. Локален економски развој, во смисла на планирање на локалниот економски развој, утврдување на развојни и структурни приоритети, водење локална економска политика, поддршка на развој на мали и средни претпријатија и на претприемништвото на локално ниво и во тој контекст учество во воспоставувањето и развојот на локалната мрежа на институции и агенции и промовирање партнерство

4. Комунални дејности, во смисла на снабдување со вода за пиење, испорака на технолошка вода, одведување и пречистување отпадни води, одведување и третман на атмосферски води, јавно осветлување, одржување јавна чистота, собирање, транспортирање и постапување со комунален цврст и технолошки отпад, уредување и организирање на јавниот локален превоз на патници, одржување на гробовите, гробиштата и давање погребални услуги, изградба, одржување, реконструкција и заштита на локалните патишта и улици и други инфраструктурни објекти, регулирање на режимот на сообраќајот, изградба и одржување улична сообраќајна сигнализација, изградба и одржување јавен простор за паркирање, отстранување непрописно паркирани возила, отстранување хаварисани возила од јавните површини, изградба и одржување пазари, чистење на оџаците, одржување и користење паркови, зеленило, парк-шуми и рекреативни површини, регулација, одржување и користење на речните корита во урбанизирани делови, определување имиња на улици, плоштади и други инфраструктурни објекти;

6. Култура, во смисла на институционална и финансиска поддршка на културните установи и проекти, негување на фолклорот, обичаите, старите занаети и слични културни вредности, организирање културни манифестации, поттикнување разновидни специфични форми творештво;

7. Спорт и рекреација, во смисла на развој на масовен спорт и рекреативни активности, организирање спортски приредби и манифестации, одржување и изградба објекти за спорт, како и поддршка на спортски сојузи;

8. Социјална заштита и заштита на деца, во смисла на финансирање, инвестиции, одржување и сопственост на детски градинки и домови за стари, остварување социјална грижа за инвалидни

²⁴ <<https://tinyurl.com/35z4wnz2>>

лица, деца без родители и родителска грижа со воспитно-социјални проблеми, со посебни потреби, од еднородителски семејства како и деца од улица, лица изложени на социјален ризик, засегнати со злоупотреба на дрога и алкохол, подигање на свеста на населението, домување на лицата со социјален ризик, остварување право и воспитување деца од предучилишна возраст;

9. Образование, во смисла на основање, финансирање и администрирање основни и средни училишта во соработка со централната власт, во согласност со законот, како и организирање превоз и исхрана на ученици и нивно сместување во ученички домови;

10. Здравствена заштита, во смисла на управување со мрежата на јавни здравствени организации и објекти од примарна здравствена заштита во кои општината е застапена во сите одбори на сите здравствени организации во јавна сопственост, здравствено воспитување, унапредување на здравјето, превентивни активности, заштита на здравјето на работниците и заштита при работа, здравствен надзор на животната средина, надзор над заразните болести, помош на пациенти со специјални потреби и други области определени со закон;

11. Спроведување подготовки и преземање мерки за заштита и спасување на граѓаните и материјалните добра од воени разурнувања, природни непогоди и други несреќи и од последици предизвикани од нив

12. Противпожарна заштита извршена од територијалната противпожарна единица;

13. Надзор над вршењето на работи од надлежност на општината;

14. Други работи определени со закон.

БИБЛИОГРАФИЈА

Општина Кавадарци. План за заштита и спасување од природни непогоди и други несреќи од 2020 година.

Општина Кавадарци. Програма за спроведување на општите мерки за заштита на населението од заразни болести во 2021 година. 2020 година.

Општина Кавадарци. Проценка на загрозеноста на подрачјето на Општина Кавадарци од сите ризици и опасности од 29.1.2020 година

Општина Кавадарци. Проценка на загрозеност на Општина Кавадарци од природни непогоди и други несреќи.

УН. Цели на одржлив развој 2015 – 2030.

УНДРР. Рамката за намалување ризици од катастрофи од Сендаи 2015 – 2030.

Закони и други акти:

Закон за заштита на населението од заразни болести (Редакциски пречистен текст, 2018)

Закон за заштита и спасување (36/04)

Закон за заштита и спасување - Редакциски пречистен текст (Службен весник на РМ. 2017)

Закон за здравствена заштита – Редакциски пречистен текст (Службен весник на РМ. 37/16)

Закон за здравствено осигурување – Редакциски пречистен текст (142/16)

Закон за пожарникарството - Пречистен текст (168/17)

Закон за управување со кризи (Сл. Весник на РМ 29/05 со измените и дополнувањата - 41/14 и 104/15)

Уредба за знаците за предупредување, модалитетот и постапките за предупредување и дејствијата на населението (217/18)

Уредба за методологијата за изработка на проценката на загрозеноста на безбедноста на Република Македонија од сите ризици и опасности, нејзината содржина и структура, начинот на чување и ажурирање, како и определувањето на субјектите во системот за управување со кризи на кои им се доставува целосна или извод од проценката (Сл. Весник на РМ 13/11)

Уредба за утврдување на оперативните постапки за меѓусебна комуникација, координација, соработка и постапување на субјектите во системот за управување со кризи (Сл. Весник на РСМ, број 27/18).

Уредбата за видот на податоците и информациите за начинот и постапката на нивно доставување до Центарот за управување со кризи, односно РЦУК (Сл. весник на РМ бр. 9/07)

Устав на Република Северна Македонија. 2018.

Центар за управување со кризи. *Стандардни оперативни процедури за комуникација, координација и соработка помеѓу субјектите од системот за управување со кризи во прогласена кризна состојба*. Трето дополнето издание. 2016

Регионален штаб за управување со кризи. Деловник за работа на Регионалниот штаб – Кавадарци. 2008 година

Веб-страници (според редослед на користење)

<<https://tinyurl.com/fv3c9zw7>>

<https://www.preventionweb.net/files/43291_sendaiframeworkfordrren.pdf>

<https://www.unisdr.org/files/46052_disasterriskreductioninthe2030agend.pdf>

<https://unfccc.int/sites/default/files/english_paris_agreement.pdf>

<<https://kavadarci.gov.mk/za-kavadartsi/programi-na-opshtina-kavadartsi/kavadarci.gov.mk/administratsija-2/>>

<<https://www.undrr.org/terminology/disaster-risk-management>>

<https://cuk.gov.mk/files/Standardni_operativni_proceduri_B5_mkd.pdf>

<<http://zdravstvo.gov.mk/wp-content/uploads/2018/01/ZAKON-ZA-ZASHTITA-NA-NASELENIETO-OD-ZARAZNI-BOLESTI-zakluchno-so-br.-37-od-2016.pdf>>

<<https://mk.wikipedia.org/>>

<<https://tinyurl.com/y8n2no6a>>

<<http://www.stat.gov.mk/PublikaciiPoOblast.aspx?id=54&rbrObl=31>>

<<https://www.arcgis.com/apps/dashboards/2096bd4b051b42948ac3f5747e80c3a5>>

<<https://tinyurl.com/w9bcy34n>>

<<https://tinyurl.com/x5zw67ht>>

<<https://tinyurl.com/yyrt3ars>>

<<https://opstinski.mk/>>

<<https://tinyurl.com/35z4wnz2>>

Информации за проектот

Проектот „Подобрен капацитет за управување со кризи на општините во Северна Македонија“ цели кон зајакнување на стратешкото управување со кризи во осум избрани општини, и прикажување на процесот на развој на локални стратешки планови за намалување на ризици од несреќи и катастрофи. Преку проектот ќе се анализира правната и институционалната поставеност на системот за управување со кризи, улогата на општините која ја предвидува, и ќе се идентификуваат системските празнини и предизвици. Проектот е финансиран од Обединетото Кралство, преку Британската Амбасада во Скопје.

За повеќе информации околу проектот, контактирајте ги:

Миша Поповиќ, Постар истражувач misha@idscs.org.mk

Марко Панковски, Истражувач pankovski@idscs.org.mk

Сара Јанеска, Помлад истражувач sara@idscs.org.mk

Информации за ИДСЦС

ИДСЦС е тинк тенк организација која го истражува развојот на доброто управување, владеењето на правото и европските интеграции на Македонија. ИДСЦС има мисија да ја помогне граѓанската вклученост во носењето на одлуки и да ја зајакне партиципативната политичка култура. Преку зајакнување на слободарските вредности, ИДСЦС придонесува кон соживот помеѓу различностите.

Контакт податоци за ИДСЦС

Адреса: ул. Мирослав Крлежа
бр. 52/1 /2, 1000 Скопје
Тел. бр./ факс: +389 2 3094 760 ,
електронска пошта:
contact@idscs.org.mk

Информации за авторот:

—

М-р Васко Поповски е независен консултант и практичар со повеќегодишно искуство во областите на управување со намалување на ризици од катастрофи, управување со кризи, иновации за отпорност. Неговата експертиза во професионалните области од делување се протега во државите од регионот на Европа и Централна и Југоисточна Азија. Има завршено правен факултет, постдипломски студии по политички науки и е докторски кандидат по безбедносни науки. Во текот на 2018/2019 година како Фулбрајт стипендист и гостин-научник беше дел од тимот на Центарот за истражување на катастрофи при Универзитетот во Делавер, САД при што реализираше дел од своето научно истражување на темата на отпорност и моделот на отпорно општество и учествуваше во реализација на наставниот курикулум.

